

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

**VNÍMÁNÍ POLICIE ČR A POHLED NA NI OBYVATELI ČESKÉ
REPUBLIKY**

Bakalářská práce

Autor: Patrik Žídek

Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Melichařík

Olomouc 2021

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Patrik Žídek

Název bakalářské práce: Vnímání Policie ČR a pohled na ni obyvateli České republiky

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Melichařík

Rok obhajoby bakalářské práce: 2021

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá tím, jak naše veřejnost vnímá Policii České republiky a jak nahlíží na její činnost. Představuje Policii ČR jako bezpečnostní složku státu a zařazuje ji do hlavních složek integrovaného záchranného systému. Teoretická část dále popisuje, které právní předpisy mají na Policii ČR vliv a blíže zkoumá hlavní povinnosti a oprávnění policistů. Část práce se věnuje také služebnímu poměru příslušníků Policie ČR, zabývá se rovněž strukturou Policie ČR nebo Etickým kodexem Policie ČR. Praktická část zjišťuje pomocí anketního šetření, jaký názor má naše veřejnost na Policii ČR a její činnost. Výsledkem práce je zjištění, že většina obyvatel má neutrální vztah k Policii ČR, nicméně jí důvěřuje a respektuje ji. Malá část obyvatel naopak vnímá Policii ČR negativně a obecně se dá říct, že má ze všech složek IZS nejméně sympatií.

Klíčová slova: Policie České republiky, veřejnost, právní předpisy, služební poměr, Etický kodex Policie ČR, bezpečnost, důvěra

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Patrik Židek

Title of the thesis: Perception of the Police of the Czech Republic and the view of the inhabitants of the Czech Republic

Department: Department of Adapted Physical Activities

Supervisor: Ing. Zdeněk Melichařík

The year of presentation: 2021

Abstract: Bachelor's work deals with how our public perceives the Police of the Czech Republic and how he views the work of the Czech Republic. It represents the Police of the Czech Republic as a security component of the state and fishes it into the main components of the integrated rescue system. The theoretical part further describes which legislation is influenced by the Police of the Czech Republic and further examines the main duties and the authority of the police officers. Part of the work is also devoted to the service of members of the Police of the Czech Republic, also deals with the structure of the Police of the Czech Republic or the Code of Ethics of the Police. The practical part is determined by the inquiry into the opinion of our public on the Police of the Czech Republic and its activities. The result of the work is the finding that the majority of the population has a neutral relationship with the Police of the Czech Republic, but trusts and respects it. On the other hand, a small part of the population is perceived negatively by the Czech Police and it can be said that it has at least sympathy from all the IZS components.

Keywords: Police of the Czech Republic, public, legislation, service ratio, Ethics code of the Police of the Czech Republic, safety, trust

I agree with lending the thesis within the library services.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně pod vedením Ing. Zdeňka Melichaříka, uvedl jsem všechny použité literární zdroje a řídil se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci dne

Děkuji Ing. Zdeňkovi Melichaříkovi za konzultace, cenné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině za podporu během celého studia.

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Přehled poznatků.....	9
2.1	IZS	9
2.1.1	Základní složky IZS	9
2.1.2	Ostatní složky IZS	12
2.2	Policie	12
2.2.1	Původ pojmu „policie“	12
2.2.2	Úvod k Policii ČR	12
2.2.3	Vznik Policie ČR.....	13
2.3	Právní předpisy s vlivem na činnost Policie ČR.....	13
2.4	Podmínky přijetí do služebního poměru.....	13
2.4.1	Průběh přijímacího řízení	14
2.4.2	Služební slib	14
2.5	Služební poměr	15
2.5.1	Způsoby skončení služebního poměru	15
2.6	Řízení a organizace Policie ČR	16
2.6.1	Policejní prezidium České republiky	16
2.6.2	Útvary policie s celostátní působností.....	16
2.6.3	Krajská ředitelství policie.....	17
2.6.4	Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.....	17
2.7	Základní povinnosti Policie ČR.....	17
2.7.1	Povinnosti vyplývající ze zákona o Policii České republiky	18
2.7.2	Povinnosti vyplývající ze zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů	19
2.8	Oprávnění Policie ČR.....	20
2.8.1	Hlavní oprávnění Policie ČR.....	20

2.8.2	Oprávnění k zajištění osoby	21
2.8.3	Donucovací prostředky a jejich použití.....	22
2.8.4	Oprávnění k použití zbraně	23
2.8.5	Doplňující informace k Policii ČR.....	23
2.9	Etika.....	24
2.9.1	Profesní etika.....	24
2.9.2	Policejní etika	24
2.9.3	Etický kodex Policie ČR	25
3	Cíle bakalářské práce	27
4	Metodologie výzkumu.....	28
4.1	Charakteristika výzkumného souboru	28
4.2	Výzkumné metodiky a techniky	30
4.3	Realizace výzkumu.....	31
4.4	Zpracování dat	31
5	Výsledky.....	32
6	Závěr.....	49
7	Souhrn	50
8	Summary	51
9	Referenční seznam	53

1 Úvod

Už od konce základní školy jsem měl v hlavě myšlenku, že bych chtěl jednou pracovat u policie. Tato myšlenka ve mně přetrvává nadále a je jedním z důvodů, proč se téma mé bakalářské práce týká policie.

Všímám si, že lidé okolo mě mají různé názory na policii a její práci. Část z nich si práci policie váží a je s ní spokojena. Na druhé straně jsou osoby, které mají zcela opačný názor a policisty často nesnáší. Pak je zde samozřejmě skupina lidí, kterou bych zařadil někde mezi tyto extrémny, někdy jsou tyto osoby s prací policie spokojeny, někdy ne.

V této práci se tedy chci zaměřit na názor českých občanů na práci naší policie. Doufám, že sám jednou budu v roli strážce zákona, také proto mě zajímá, jak na mě bude nahlížet naše společnost. Také bych chtěl prostřednictvím této práce zjistit, jakou míru důvěry v policii má naše obyvatelstvo. Dále chci zjistit, v čem vidí naši občané kladné stránky policie České republiky a v čem naopak vidí problém a možný prostor pro zlepšení do budoucna. Rovněž mě zajímá, jak je oblíbená Policie ČR ve srovnání s ostatními základními složkami integrovaného záchranného systému.

Myslím si, že správně fungující policie je nesmírně důležitá pro každý stát. Policie zastává ve společnosti řadu důležitých funkcí a dle mého je jejím nejdůležitějším úkolem to, aby byla daná země bezpečná a její občané, ale i turisté, kteří ji navštíví, se cítili v bezpečí. Z toho důvodu se domnívám, že policie a její práce je vždy aktuálním tématem.

2 Přehled poznatků

2.1 IZS

Zákon o integrovaném záchranném systému říká, že se jedná o koordinovaný postup jeho složek. Tento postup se týká přípravy na mimořádnou událost a dále provádění záchranných a likvidačních prací. Toto je hlavní náplní činnosti IZS, mezi vedlejší činnost IZS patří provádění prevence a obnovovací práce (Zeman & Mika, 2007).

Mezi 3 základní body v přípravě postupu při mimořádné události patří odborná připravenost složek IZS, přijímání a vyhodnocování informací týkajících se mimořádné události a také zajištění varování obyvatelstva při mimořádné události. Jednotky požární ochrany a zdravotnické záchranné služby mají na starost záchranné práce, pod které spadají činnosti, které vedou k odvrácení rizik, jako je ohrožení na životě, zdraví, majetku nebo životního prostředí. Jakmile dostanou poraněné osoby lékařskou pomoc a pominou příčiny, které vedly ke vzniku mimořádné události, tak se může začít s likvidačními pracemi, které má na starost velitel zásahu či starosta dané obce anebo hejtman daného kraje. Na likvidačních pracích se podílí složky IZS nebo podnikající osoby, které jsou k tomu oprávněny (Zeman & Mika, 2007).

Prevence je sice vedlejší činnost IZS, ale je velmi důležitá, protože může pomoci předejít mimořádným událostem, kromě mimořádných událostí přírodního původu. Účinné prevence lze dosáhnout činnostmi a opatřeními materiálního, organizačního, plánovacího a vzdělávacího charakteru. Po ukončení zásahu je prostor pro obnovovací práce, které se týkají postupné revitalizace dotčené přírody a také obnovy společenského života a materiálních hodnot (Zeman & Mika, 2007).

2.1.1 Základní složky IZS

2.1.1.1 Policie ČR

Na pořádek a bezpečnost dohlíží Policie ČR, která je tak jediným ozbrojeným zástupcem mezi základními složkami IZS v České republice. Policie plní své úkoly v rozsahu, který je vymezen ústavními zákony, zákony a dalšími právními předpisy. Policie také využívá spolupráce s policejními institucemi a bezpečnostními sbory jiných států (Šenovský, Adamec, & Hanuška, 2007).

Policie ČR má v našem státě řadu úkolů. Zásadní je ochrana bezpečnosti osob a majetku, dále má za cíl zajišťovat veřejný pořádek a v případě jeho porušení jej obnovit. Další úkolem

policie je bojovat proti terorismu a chránit státní hranice. Mezi další časté úkoly policie patří odhalování trestných činů a zjišťování pachatelů, s čímž rovněž souvisí vyšetřování trestných činů. Posláním policie je i ochrana důležitých osob a institucí. Mezi běžné úkoly policie, se kterými se můžeme každý den setkat, je dohled nad bezpečným a plynulým silničním provozem a odhalování přestupků. Samozřejmostí je vedení evidence a statistik pro plnění daných úkolů. Policie dále vyhledává celostátní pátrání a snaží se zamezit pobytu na svobodě osobám, které uprchly z vazby či výkonu trestu odnětí svobody. V případě úniku osoby, které je uložena ochranná výchova, se snaží tyto osoby vyhledat a zajistit. Posledním úkolem policie je ochrana jaderných zařízení včetně přepravy jaderného materiálu (Šenovský et al., 2007).

Šenovský et al. (2007) tvrdí, že policista má povinnost prokázat svou příslušnost k Policii ČR, pokud je to v dané situaci možné. Prokázat se může služebním stejnokrojem s identifikačním číslem, služebním průkazem, odznakem anebo prostým ústním prohlášením, kdy oznámí svou příslušnost k policii ČR.

2.1.1.2 Hasičský záchranný sbor ČR

Mezi základní složky integrovaného záchranného systému patří rovněž Hasičský záchranný sbor ČR. Tato složka IZS má 2 základní úkoly, těmi jsou ochrana životů a zdraví občanů při požárech, druhým úkolem je pomoc při mimořádných událostech (Zeman & Mika, 2007).

Co se týče struktury Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen HZS ČR), tak ji tvoří Generální ředitelství hasičského záchranného sboru, které spadá pod ministerstvo vnitra (dále jen MV). Dalšími částmi ve strukturách HZS ČR jsou Hasičské záchranné sbory krajů (dále jen HZSK), které jsou umístěny v krajských městech s výjimkou Středočeského kraje, který má sídlo v Kladně. Co se týče vedoucích pozic, tak v čele Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru stojí generální ředitel a v HZSK je v čele krajský ředitel (Zeman & Mika, 2007).

Součástí struktur HZS ČR jsou také oddělení IZS a oddělení operačního a informačního střediska, jenž má na starost chod ústředního operačního a informačního střediska. Každý HZSK má pak na starost své oddělení IZS a také oddělení operačního řízení, komunikačních a informačních systémů. Každý kraj na svém území také zřizuje stanice HZS. Pro čtyři HZSK (Plzeňský, Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj) jsou k dispozici na jejich území specializované chemické laboratoře. Další specializovaná chemická laboratoř je umístěna v Lázních Bohdaneč na Institutu ochrany obyvatelstva a slouží k analýze nebezpečných chemických a radioaktivních látek (Zeman & Mika, 2007).

Zeman a Mika (2007) uvádí, že HZS ČR je stavebním kamenem všech složek IZS a má řídicí roli, protože v případě vzniku mimořádné události nebo krizového stavu určuje postup a průběh všech prací za spolupráce s ostatními složkami IZS a dalšími orgány.

Dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, existují 4 druhy požárních jednotek. Je to jednotka HZSK, ve které pracují hasiči, kteří mají jako své místo výkonu služby danou stanicí hasičského záchranného sboru kraje. Další jednotkou je hasičský záchranný sbor podniku, i v tomto případě je to pro dané členy zaměstnání. Naopak jednotka sboru dobrovolných hasičů obce je rozdílná v tom, že pro členy jednotky se nejedná o zaměstnání. A posledním druhem je jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, členové těchto jednotek jsou zaměstnanci, pro které není činnost v jednotce zaměstnáním (Šubrt, 2002).

2.1.1.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) má složitější organizační strukturu než ostatní složky IZS. Její struktura totiž není jednotná a ZZS není řízena centrálně. Pokrývá však území celé České republiky a je rozdělena na 14 územních středisek ZZS, které pak mají pod sebou svá okresní střediska ZZS (Zeman & Mika, 2007).

Mezi hlavní činnosti ZZS patří komunikace na tísňových linkách, kdy se operátoři snaží vyhodnotit situaci a poradit volajícím. V dalším kroku je zajišťována přednemocniční neodkladná péče, a to jak při běžných událostech, tak také u hromadných neštěstí a katastrof, kde je pacientů více. Další činností ZZS je transport odborníků do zdravotních zařízení, kde jich je nedostatek, nebo navození spolupráce mezi lékařskou službou první pomoci a praktickými lékaři (Zeman & Mika, 2007).

ZZS má tři druhy výjezdových skupin. Jedna z těchto skupin záchranářů jezdí za pacienty bez lékaře s úkolem poskytnout první pomoc před předáním do nemocnice. Další výjezdová skupina už je i s lékařem a je tak schopna poskytnout rozsáhlejší pomoc ještě před příjezdem do nemocnice. Poslední výjezdová skupina je tvořena týmem, který ovládá zásady tzv. zajištěného transportu (Zeman & Mika, 2007).

ZZS disponuje rovněž vrtulníky, které slouží k rychlé přepravě pacientů v těžkých stavech, přičemž spadají pod leteckou záchrannou službu. Jejich posádky jsou tvořeny z letecké obsluhy, lékaře a záchranáře a provozuje je většina územních středisek ZZS (Zeman & Mika, 2007).

2.1.2 Ostatní složky IZS

Dle § 4 odst. 2 zákona č. 239/2000 Sb., o IZS, se za ostatní složky IZS pokládají:

- Prostředky ozbrojených sil, a to například Armáda ČR,
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (Městská policie),
- Ostatní záchranné složky, a to například Báňská záchranná služba,
- Orgány chránící veřejné zdraví (např. Hygienická stanice),
- Pohotovostní, havarijní, odborné a další služby, jako jsou například komunální služby,
- Zařízení sloužící k civilní ochraně,
- Horská služba, Vodní záchranná služba nebo Speleologická záchranná služba (sdružení a neziskové organizace, které jsou schopny pomoci při záchranných a likvidačních pracích) (Smetana & Kratochvílová, 2007).

2.2 Policie

2.2.1 Původ pojmu „policie“

Pojem „policie“ dostával své první základy už ve starověku. V té době si tehdejší státy budovaly své armády, které měly za úkol obranu státu a také udržovat vnitřní stabilitu státu. Postupem času vznikaly jednotlivé složky, které se staraly o bezpečnost – a vznikla také složka určená k ochraně vnitřního pořádku. Tato konkrétní složka se vyvíjela tak dlouho, až se začala označovat jako policie, což je nejčastější označení pro různé typy bezpečnostních sborů. Pojem policie vychází z řeckých výrazů polis (město, stát) a politea (státní správa, občanství, svobodná obec) (Macek, Filák, & Katedra bezpečnostních služeb, 2004).

2.2.2 Úvod k Policii ČR

Jedná se o jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který má za úkol sloužit veřejnosti, a to tím, že chrání bezpečnost osob a majetku, chrání veřejný pořádek a předchází trestné činnosti. Dále se řídí trestním řádem, zákony, předpisy Evropských společenství a také mezinárodními smlouvami. Nad Policií České republiky stojí Ministerstvo vnitra (Policie ČR, n.d.).

2.2.3 Vznik Policie ČR

Policie České republiky vznikla 15. července 1991. Stalo se tak na základě zákona č. 283/1991 Sb., který byl schválen Českou národní radou. Policie ČR tak nahradila dosavadní české složky Sboru národní bezpečnosti (SNB), stejný proces se udál o čtyři měsíce dříve na Slovensku a vznikl tak Policejní sbor Slovenské republiky. Policie ČR od svého vzniku měla k dispozici službu kriminální policie, správní službu, službu pořádkové policie, službu dopravní policie, službu ochrany ekonomických zájmů, službu ochrany ústavních činitelů, vyšetřovací službu a také kriminalistickou a expertizní službu. Na území Československa fungoval ještě Federální policejní sbor, jehož úkoly převzala dne 1. 1. 1993 Policie České republiky. Vznikly tak nově služba letecké policie, služba cizinecké a pohraniční policie a také služba rychlého nasazení (Policie ČR, n.d.).

2.3 Právní předpisy s vlivem na činnost Policie ČR

Pro činnost Policie České republiky jsou některé zákony nezbytné a celá řada dalších právních předpisů má pro Policii ČR rovněž svou důležitost. Zásadním právním předpisem je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zákon důležitý především pro samotné příslušníky Policie ČR je zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Další zákon, který dopadá na činnost Policie ČR, je zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dále zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním. Policie ČR často pracuje také se zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nebo se zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů.

Policie ČR se rovněž týká vyhláška č. 122/2015 Sb., o způsobu vnějšího označení, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel, plavidel a letadel Policie České republiky a o prokazování příslušnosti k Policii České republiky. Naprosto základní právní předpisy, kterými by se měla řídit nejen Policie ČR, pak najdeme v ústavním zákonu č. 1/1993 Sb., Ústavě České republiky a také v Listině základních práv a svobod (Policie ČR, n.d.).

2.4 Podmínky přijetí do služebního poměru

Prvním krokem pro přijetí k Policii ČR je zaslání písemné žádosti na personální oddělení Policie ČR. Dále je nutné splnit řadu podmínek. Zájemce musí být plnoletý a mít občanství České republiky. Rovněž musí mít plnou způsobilost k právním úkonům a být

bezúhonný. Pravidla pro bezúhonnost určuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Co se týče vzdělání, tak uchazeč musí mít alespoň střední vzdělání. Dále není přípustné, aby byl členem politické strany či politického hnutí, také nesmí vykonávat živnostenskou nebo jinou činnost, která by vedla k finančnímu zisku. Zájemce nesmí být také členem řídicích či kontrolních orgánů právnických osob, které podnikají (Policie ČR, n.d.).

Zásadním bodem v podmínkách pro přijetí k Policii ČR je fyzická, zdravotní a osobnostní způsobilost k výkonu služby. Zdravotní způsobilost posuzuje lékař, fyzickou způsobilost uchazečů prověřují fyzické testy a osobnostní způsobilost se ověřuje pomocí psychologického vyšetření. V rámci přijímacího řízení je uchazeč dále povinen podstoupit vyšetření k zjištění přítomnosti omamných a psychotropních látek (Policie ČR, n.d.).

2.4.1 Průběh přijímacího řízení

Pokud uchazeč zašle písemnou žádost o přijetí a zároveň splňuje všechny potřebné podmínky, tak Policie ČR s ním začne přijímací řízení. Celý proces od přijetí žádosti až po případné přijetí trvá zhruba tři měsíce. Uchazeč musí postupně podstoupit psychologické vyšetření, test fyzické zdatnosti, zdravotní prohlídku a další personální řízení (Policie ČR, n.d.).

V rámci psychologického vyšetření se zjišťuje, zda uchazeč disponuje osobnostními předpoklady pro výkon služby na základních policejních služebních místech. Uchazeči, kteří neprojdou psychologickým vyšetřením, mohou o nové vyšetření žádat znovu po dvou letech. Fyzická kondice se testuje pomocí člunkového běhu, běhu na 1 kilometr, celomotorického testu a kliků. Pomocí komplexní zdravotní prohlídky se pak zjišťuje zdravotní způsobilost (Policie ČR, n.d.).

2.4.2 Služební slib

Jednou z podmínek pro přijetí k Policii ČR je také složení služební slibu, který je potřeba následně stvrdit podpisem. Pokud zájemce o místo u Policie ČR takto neučiní, tak nevznikne služební poměr (Policie ČR, n.d.).

Služební slib Policie ČR má takovouto současnou podobu:

Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou

pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život (Policie ČR, n.d.).

2.5 Služební poměr

Služební poměr příslušníků Policie ČR se řídí podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Tímto zákonem jsou upraveny právní poměry fyzických osob (příslušníků). Dále tento zákon upravuje finanční odměny a také služební vztahy. Příslušníci jsou ve služebním poměru k České republice. Zároveň také platí, že práva a povinnosti České republiky jsou vůči příslušníkům plněny pomocí příslušných bezpečnostních sborů.

Dle § 1 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, se za činnosti pro účel výkonu služby považují tyto:

- úkony a činnosti realizující oprávnění a povinnosti stanovené právními předpisy upravujícími působnost bezpečnostních sborů,
- soustředování, vyhodnocování a evidování informací a údajů, které jsou nutné pro výkon služby, včetně činnosti v operačních a informačních střediscích,
- řízení výkonu služby,
- činnost ve vzdělávacích, technických a účelových zařízeních, která pro výkon služby zabezpečují přípravu a výzkumné, technické a další podmínky, jejichž rozsah je stanoven ředitelem bezpečnostních sborů,
- plnění úkolů Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace.

2.5.1 Způsoby skončení služebního poměru

Podle § 41 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, může příslušníkovi Policie ČR skončit služební poměr těmito způsoby:

- uplynutí doby určité a neprodloužení smlouvy,
- propuštění,
- úmrtí nebo prohlášení za mrtvého,
- při dosažení 65 let je poměr ukončen k 31. prosinci téhož roku.

2.6 Řízení a organizace Policie ČR

Řízení a organizační struktura Policie ČR je upravena podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. V § 5 odst. 1 tohoto zákona je uvedeno, že Policie ČR je podřízena ministerstvu, konkrétní ministerstvo zde však není uvedeno. V § 5 odst. 2 tohoto zákona se uvádí, že podmínky pro plnění úkolů Policie ČR poskytuje ministerstvo a v § 5 odst. 3 tohoto ustanovení se uvádí, že osobou, která odpovídá za činnost Policie ČR ministři, je policejní prezident.

V § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, jsou vyjmenovány útvary, které tvoří Policii ČR. Patří zde Policejní prezidium České republiky, v jehož čele je policejní prezident. Dále útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. V § 6 odst. 2 tohoto zákona se uvádí, že útvary policie s celostátní působností jsou zřizovány ministrem, a to na základě návrhu policejního prezidenta. Dále se zde stanovuje, že útvary policie zřízené v rámci krajského ředitelství jsou zřizovány policejním prezidentem, a to na základě návrhu ředitele krajského ředitelství.

2.6.1 Policejní prezidium České republiky

Policejní prezidium je nejvyšším orgánem v rámci organizačního členění Policie ČR. V jeho čele stojí policejní prezident, jehož činnost vyplývá ze služebního zákona a je považován za představitele všech policistů (Škoda, Vavera, & Šmerda, 2009).

Současným policejním prezidentem je Jan Švejdar (Policie ČR, n.d.).

2.6.2 Útvary policie s celostátní působností

Podle § 6 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, jsou útvary policie s celostátní působností další součástí Policie ČR. Jak jejich název napovídá, působí v rámci celé republiky a jejich přímo nadřízeným orgánem je Policejní prezidium (Škoda et al., 2009).

Momentálně funguje těchto 13 útvarů:

- Kriminalistický útvar
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála SKPV
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV

- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy
- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Ochranná služba Policie ČR
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV (Policie ČR, 2021).

2.6.3 Krajská ředitelství policie

Informace vztahující se ke krajským ředitelstvím policie nalezneme v § 8 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. V § 8 odst. 1 tohoto zákona se uvádí, že krajská ředitelství jsou organizační složkou státu. Dále jsou důležitá z hlediska účetního, protože jejich příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. Nejvýše postavená osoba jednotlivých krajských ředitelství je krajský ředitel, který také zastává funkci vedoucího organizační složky státu. Za vnitřní organizační jednotky krajského ředitelství se pak považují útvary policie, které jsou zřízeny na území daného kraje.

V § 8 odst. 2 tohoto zákona se píše, že krajských ředitelství je 14 a jejich území je shodné s územím jednotlivých krajů České republiky.

2.6.4 Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství

Tyto útvary jsou podřízené krajským ředitelstvím a zřizuje je policejní prezident na základě návrhu krajského ředitele. Místo působnosti těchto útvarů je především Praha a další velká města v ČR (Policie ČR, 2017).

2.7 Základní povinnosti Policie ČR

Většina základních povinností pro Policii ČR je sepsána v zákonu č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a v zákonu č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Některé z dalších povinností policistů vycházejí ze zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), a ze zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Je nutné rovněž připomenout, že podle čl. 2 odst. 3 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat pouze v určitých případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

2.7.1 Povinnosti vyplývající ze zákona o Policii České republiky

Podle hlavy III zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, patří mezi základní povinnosti Policie ČR zdvořilost, iniciativa, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti a poučování.

Zdvořilost řeší § 9 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Je zde uvedeno, že „policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.“

Iniciativa je ošetřena § 10 tohoto zákona. Uvádí se zde, že policista nebo zaměstnanec policie má v pracovní době povinnost provést úkony v rámci své pravomoci nebo přijmout jiná opatření, aby zabránil porušení vnitřního pořádku a odvrátil hrozící nebezpečí. Tuto povinnost mají policisté i v době mimo službu, a to pokud je bezprostředně ohrožen život, zdraví, svoboda osob nebo majetek. V situaci, kdy policista provádí jiný úkon či opatření, tak nemá povinnost zasahovat. Za jiný úkon se považuje například pronásledování pachatele nebo plnění úkolu, při kterém se používají výbušniny či výbušné předměty. Policista je povinen použít slova „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvu před provedením úkonu, kdy dochází k použití síly nebo hrozby jejího použití. Tato výzva se používá pouze v případech, kdy to umožňují okolnosti.

V § 11 tohoto zákona jsou uvedeny zásady pro přiměřenost postupu. Policisté a zaměstnanci policie jsou vždy povinni zvážit, jestli je jejich zásah nutný, aby případně nevznikla žádné osobě bezdůvodná újma. Pokud se policisté pro úkon rozhodnou, tak musí postupovat tak, aby jejich zásah do práv a svobod osob nepřekročil nezbytnou míru pro dosažení účelu sledovaného úkonem. Na druhé straně musí policisté dbát na správné vyhodnocení situací tak, aby případné neprovedení úkonu nemohlo znamenat ohrožení osob.

Prokazování příslušnosti se věnuje § 12 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Je zde uvedeno, že policista má povinnost prokázat svou příslušnost k policii. Prokazuje se služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, přičemž na nich musí být jasně vidět identifikační číslo. Zaměstnanci policie stačí k prokázání příslušnosti předložit průkaz zaměstnance, kde musí být rovněž zřetelně vidět identifikační číslo. V situacích, kdy není možné prokázat se výše zmíněnými způsoby, policista prokáže svou příslušnost k policii prohlášením „policie“. Pokud nastane situace, kdy policista nemůže prokázat svou příslušnost ani ústně, tak svou příslušnost prokáže pomocí stejnokroje, služebního průkazu nebo odznaku okamžitě, jakmile to situace umožní. Policista není povinen prokazovat svou příslušnost k policii, pokud svou příslušnost oprávněně zastírá.

Poučováním se zabývá § 13 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Policista musí před provedením úkonu sdělit konfrontované osobě právní důvody provedení úkonu – a pokud se jedná o úkon, kdy policista zasahuje do práv a svobod osoby, tak musí dotčené osobě sdělit její práva a povinnosti. Při úkonech, kdy není možné dotčenou osobu poučit, učiní se tak ihned, jakmile to situace umožní.

§ 57 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, také upravuje povinnosti policisty po použití donucovacího prostředku nebo zbraně. Uvádí se zde, že policista je povinen okamžitě poskytnout první pomoc osobám, které jsou po zákroku zraněny, a rovněž musí učinit kroky nezbytné k tomu, aby mohla být objasněna oprávněnost použití zbraně. Další povinností policisty je ohlásit takový zákrok svému nadřízenému a poté sepsat o něm úřední záznam, ve kterém bude uveden důvod, průběh a výsledek použití donucovacího prostředku nebo zbraně. Pokud dojde ke zranění nebo usmrcení osoby vlivem použití donucovacího prostředku nebo zbraně, musí vedoucí policejního útvaru oznámit tuto skutečnost příslušnému státnímu zástupci.

2.7.2 Povinnosti vyplývající ze zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Podle § 45 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, má příslušník Policie České republiky tyto základní povinnosti:

- dodržovat služební kázeň,
- chovat se tak, aby nedošlo ke střetu zájmu služby se zájmy osobními, nezneužívat zjištěné informace v rámci služby pro svůj vlastní prospěch a nepřijímat dary či jiné výhody,
- nešířit informace zjištěné v rámci výkonu služby,
- prohlubovat své odborné znalosti a udržovat fyzickou zdatnost, která odpovídá zastávanému služebnímu místu,
- dodržovat pravidla služební zdvořilosti,
- poskytnout bezpečnostnímu sboru osobní údaje,
- vykonávat službu tak, aby na ni nemělo vliv politické, náboženské nebo jiné přesvědčení,
- při zjištění závad či nedostatků, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby, oznámit tuto skutečnost svému nadřízenému,

- neohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru svým jednáním nebo chováním mimo službu,
- pokud dojde k zahájení řízení o přestupku, neprodleně informovat příslušný správní orgán, že je příslušníkem Policie České republiky.

V § 45 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků

bezpečnostních sborů, se uvádí, že vedoucí příslušník má tyto povinnosti:

- hodnotit výkon služby podřízených příslušníků,
- zajistit řádné vyškolení a vycvičení příslušníků,
- ocenit vzorové plnění služebních povinností,
- vyvozovat důsledky při porušení služebních povinností,
- přijímat případné podněty, které by mohly vést k odstranění závad a nedostatků.

2.8 Oprávnění Policie ČR

Policisté potřebují celou řadu oprávnění, aby mohli svou práci dělat efektivně. Tato oprávnění jim přináší zákon o Policii České republiky. Obecně se dá oprávnění označit jakou soubor opatření (zákazy, příkazy, donucení nebo omezení), jejichž možnosti použití upravuje zákon. Při využití svých oprávnění mohou policisté zasahovat do práv a svobod, které jsou garantovány Listinou základních práv a svobod, Ústavou nebo jinými právními předpisy (Dvořáček & TRIVIS Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení, 2007).

2.8.1 Hlavní oprávnění Policie ČR

Oprávnění policistů je celá řada, zde je výběr hlavních oprávnění, která obsahuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

- Oprávnění k omezení osobní svobody – oprávnění k připoutání, oprávnění k zajištění osoby, oprávnění k zajištění cizince, oprávnění k použití policejní cely.
- Oprávnění ve vztahu k věcem – oprávnění k odnětí věci, oprávnění k předběžné zajištění věci, oprávnění k vydání a odebrání zbraně a prohlídka osoby, oprávnění k použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, oprávnění k zajištění, odstranění a zničení vozidla, oprávnění k držení a používání nebezpečných látek a věcí, oprávnění ke vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek, oprávnění ke vstupu, oprávnění k zastavení a prohlídce dopravního prostředku.
- Oprávnění k vykázaní.

- Oprávnění k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů, prostorů a osob.
- Oprávnění k použití donucovacích prostředků a zbraně – oprávnění k použití donucovacích prostředků, oprávnění k použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace, oprávnění k použití prostředku k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění jeho odjezdu, oprávnění k použití zbraně.
- Oprávnění k práci s informacemi – oprávnění požadovat podání vysvětlení, oprávnění k pořizování záznamů, oprávnění vyzvat k prokázání totožnosti, oprávnění získávat osobní údaje pro účely budoucí identifikace, oprávnění získávat informace z evidencí, oprávnění k získávání poznatků o trestné činnosti, oprávnění k použití krycích prostředků, oprávnění zveřejňovat osobní údaje.

2.8.2 Oprávnění k zajištění osoby

Podle § 26 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je policista oprávněn zajistit osobu v těchto případech:

- dotyčná osoba svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život nebo život a zdraví jiných osob nebo také majetek,
- dotyčná osoba úmyslně znečišťuje nebo ničí majetek v budově Policie ČR, případně slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
- dotyčná osoba má být předvedena podle jiného právního předpisu,
- v případě útěku osoby z vězení, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření, ochranné výchovy nebo ze zabezpečovací detence,
- pokud osoba klade odpor při předvedení nebo se snaží o útěk,
- pokud byla osoba přistižena při přestupku a je důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo nebude spolupracovat při objasňování věci,
- pokud dotyčná osoba není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu a panuje obava, že bude v tomto jednání pokračovat nebo bude mařit vyšetření věci,
- dotyčná osoba je nezletilá a její zajištění je nutné k jejímu navrácení do rodičovské nebo jiné obdobné péče jejímu zákonnému zástupci,
- osoba byla dopadena na základě pronásledování podle § 92, přičemž dopadení zajistil příslušník zahraničního bezpečnostního sboru.

2.8.3 Donucovací prostředky a jejich použití

§ 51 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, opravňuje policisty k použití donucovacích prostředků a zbraní, k jejichž používání byli vycvičeni.

Za donucovací prostředky jsou dle § 52 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, považovány:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný dočasně paralyzující prostředek,
- obušek a jiný úderný prostředek,
- vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
- prostředky sloužící k zastavení nebo zabránění odjezdu vozidla, např. zastavovací pás nebo zahrazení cesty vozidlem,
- vytlačování vozidlem,
- vytlačování štítem,
- vytlačování koněm,
- služební pes,
- vodní stříkač,
- zásahová výbuška,
- úder střelnou zbraní,
- hrozba namířenou střelnou zbraní,
- varovný výstřel,
- pouta,
- prostředek k zamezení prostorové orientace.

§ 53 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, se věnuje obecným podmínkám pro použití donucovacího prostředku. Opravňujícími důvody k použití donucovacího prostředku je ochrana bezpečnosti samotného policisty, jiných osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku. Dále se zde uvádí, že policista má před použitím donucovacího prostředku povinnost vyzvat dotyčnou osobu, aby zanechala protiprávního jednání, jinak budou použity donucovací prostředky. Tuto výzvu policista nesděljuje v případě, že se zákrok musí provést ihned s ohledem na ohrožení života nebo zdraví osob. Zmiňuje se zde také elektrický donucovací prostředek, který může být použit pouze tehdy, pokud by jiný donucovací

prostředek nebyl dostatečně účelný. Policista musí dbát rovněž na to, aby při použití donucovacího prostředku jednal přiměřeně.

2.8.4 Oprávnění k použití zbraně

Podle § 56 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je policista oprávněn použít zbraň v těchto případech:

- při nutné obraně nebo krajní nouzi,
- v situacích, kdy se nebezpečný pachatel nevzdá ani po výzvě nebo nechce vyjít z úkrytu,
- v situacích, kdy chce nebezpečný pachatel utéct a policista ho nemůže zadržet jiným způsobem,
- při aktivním odporu, který může zmařit závažný zákrok,
- k odvrácení násilného útoku, který směřuje na střežený nebo chráněný objekt,
- k zastavení dopravního prostředku, jehož řidič svou jízdou ohrožuje život nebo zdraví osob a zároveň nereaguje na výzvu k zastavení,
- zbraň může být rovněž použita proti osobě, která nereaguje na donucovací prostředek ve formě namířené zbraně nebo varovného výstřelu,
- k zneškodnění zvířete, které ohrožuje zdraví nebo život osob.

V § 56 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je dále uvedeno, že policista musí jednat opatrně, aby neohrozil zdraví jiných osob, zároveň aby co nejvíce šetřil život osoby, proti níž zasahuje. Za zbraň se považuje střelná zbraň, bodná a sečná zbraň, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.

2.8.5 Doplnující informace k Policii ČR

Početní stav policistů byl k 1. 1. 2021 40 434, přičemž ve věku 55 a více let je 2 907 policistů (Schimmer, 2021).

Jedním z odrazů kvality práce Policie ČR je celková kriminalita na území České republiky. Například statistika za měsíc duben roku 2020 říká, že bylo v tomto období spácháno celkem 60 642 kriminálních skutků, přičemž 34 % z nich bylo objasněných. Vražd bylo v tomto období spácháno 53, z čehož bylo 42 objasněno. Dále například krádeží vloupáním bylo 7 664, přičemž pouze 1 259 z nich bylo objasněno, což odpovídá pouhým 16,4 %. O něco lépe se daří objasňovat případy znásilnění, zaznamenáno bylo 216 případů a 76 z nich bylo objasněno (Policie ČR, n.d.).

2.9 Etika

Pojem etika vznikl díky Aristotelovi a pochází z řeckého „éthos“. Etika zkoumá morální jevy a řadí se mezi filozofické disciplíny. Etika je označována jako „věda o morálce“. Slovo morálka vzniklo z latinského „mos“, což znamená obyčej či mrav. Morálku je možné definovat jako soubor pravidel chování, které se musí dodržovat při řešení různých praktických situací (Dvořáček, 2004).

Podle Adamové, Dudáka a Ventury (2004) se etika dělí na individuální, kdy morální otázku řeší pouze jednatel, a sociální, kdy se zkoumá větší celek (rodina, mezinárodní vztahy apod.). Dále rozlišujeme teoretickou etiku, která se zabývá filozofickými otázkami etiky, a praktickou etiku, která se naopak věnuje konkrétním a reálným situacím. Různá odvětví řeší své etické otázky, a proto vznikají etiky profesní. Všech se nás týká například lékařská etika, dále je známa také novinářská či policejní etika.

2.9.1 Profesní etika

Nesvadba (2009) o profesní etice říká, že „profesní etika bývá nejčastěji definována jako soustava vybraných hodnot, principů a povinností, jejichž posláním je přispívat k formování specifického typu chování, rozhodování a jednání, žádoucího pro danou profesi“ (p. 149).

2.9.2 Policejní etika

O důležitosti policejní etiky svědčí to, že se jedná o autonomní disciplínu, která se utváří na základě zkušeností policistů s různými praktickými problémy, které vznikají při výkonu jejich služby. Tento druh profesní etiky má interdisciplinární charakter, protože vzniká pomocí dialogu sociální filozofie, filozofie práva, obecné etiky, kriminologie, psychologie, sociologie – a svou roli hraje samozřejmě policejní praxe. Cílem policejní etiky je zjistit, jaké morální normy jsou pro policisty potřebné a proč (Herzogová, 2003).

Policejní etika se učí na policejních školách a je také diskutována mezi samotnými policisty, v této rovině se tedy bavíme o policejní etice, která je studijním předmětem. Policejní etika je také teoretickou disciplínou, která má svůj prostor při odborných diskusích či při vědeckých výzkumech (Herzogová, 2003).

Policejní etika je pro policisty soubor norem, které ovlivňují jejich chování v různých situacích takovým směrem, aby jejich chování bylo pro společnost přijatelné (Herzogová, 2003).

2.9.3 Etický kodex Policie ČR

Etický kodex Policie České republiky obsahuje 5 částí, ve kterých jsou popsány principy, jimiž se mají příslušníci Policie ČR řídit a dodržovat je (Policie ČR, 2017).

Úvodní část kodexu obsahuje základní cíle Policie České republiky:

- Chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- prosazovat zákonnost,
- chránit práva a svobody osob,
- preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti (Policie ČR, 2017).

V druhé části Etický kodex Policie ČR určuje základní hodnoty Policie České republiky. Patří zde profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost a bezúhonnost (Policie ČR, 2017).

Třetí část Etického kodexu Policie České republiky obsahuje závazky Policie ČR vůči společnosti.

- Policie musí dbát na prosazování zákonů pomocí přiměřených prostředků, přičemž klade důraz na spolupráci s veřejností či různými institucemi,
- další bod zahrnuje především lidský přístup Policie ČR směrem k veřejnosti, policisté by měli jednat s veřejností slušně, důvěryhodně a důstojně,
- uplatňování rovného přístupu ke všem osobám bez rozlišování různých etnických skupin,
- chovat se k veřejnosti korektním způsobem,
- donucovací prostředky lze použít pouze v situacích vymezených zákonem, nikdy neuzít krutého nebo ponižujícího jednání proti veřejnosti,
- v případech, kdy příslušník Policie ČR omezí osobu na osobní svobodě, je za toto plně zodpovědný,
- příslušníci Policie ČR se také zavazují, že nebudou šířit informace, které zjistí při služební činnosti,
- příslušníci Policie ČR se musí vyhnout přijímání jakýchkoliv darů, které by mohly vést ke korupčním jednáním, zároveň nesmí tolerovat, aby tak jednali jejich kolegové,
- policisté musí rovněž jednat tak, aby se nedostali do střetu zájmu (Policie ČR, 2017).

Další část Etického kodexu Policie ČR definuje, jak se mají příslušníci Policie ČR chovat ke svým kolegům:

- Policisté dbají na to, aby jejich spolupráce probíhala na otevřené a partnerské bázi,
- spolupráce příslušníku Policie ČR je postavena na profesní kolegalitě, vzájemné úctě a slušném jednání, naopak šikana nebo obtěžování ze strany kolegy či nadřízeného se neslučuje s Etickým kodexem Policie ČR,
- není přípustné tolerovat či krýt trestnou činnost kolegů nebo i jiné jednání v rozporu se zákonem, při podezření je toto nutné oznámit (Policie ČR, 2017).

Pátá část Etického kodexu Policie ČR říká, jak by měl každý příslušník Policie ČR ke svému povolání přistupovat:

- Příslušník Policie ČR nese osobní odpovědnost za svou morální úroveň a svou profesionalitu,
- předpokladem pro udržení respektu a důvěryhodnosti je být bezúhonný (Policie ČR, 2017).

V závěru Etického kodexu Policie ČR se konstatuje: „Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života“ (Policie ČR, 2017, p. 12).

3 Cíle bakalářské práce

1. Charakterizovat Policii České republiky, vysvětlit její strukturu a informovat, jaké má Policie ČR úkoly, práva a povinnosti. Specifikovat, jaké chování příslušníků Policie ČR je přípustné.

2. Pomocí anketního šetření (výzkumu) zjistit, jak je Policie ČR vnímána obyvateli České republiky, jestli mají v tuto organizaci důvěru a jakou mají zkušenost s Policií ČR.

3. Dále pomocí anketního šetření (výzkumu) zjistit, v čem vidí obyvatelé ČR slabé a silné stránky Policie ČR a jak je oblíbená v porovnání s ostatními základními složkami IZS.

4 Metodologie výzkumu

Anketní šetření

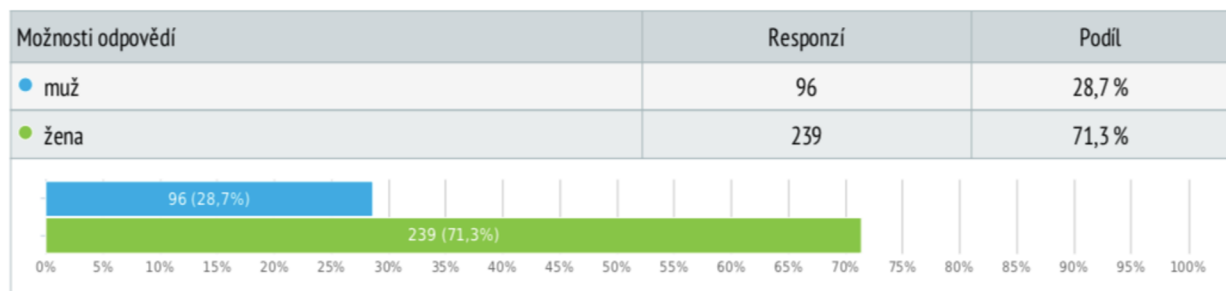
4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Do mého anketního šetření se zapojilo celkem 335 respondentů. Cítil jsem na všechny osoby, které v České republice žijí a nebo mají nějakou vazbu na Českou republiku, tedy mohou tak mít názor či zkušenost s Policií ČR.

Z úvodní otázky (obrázek 1), která se týkala pohlaví respondentů, jsem zjistil, že 71,3 % tvoří ženy, celkově tedy 239. Muži tvořili zbylých 28,7 %, celkově tedy 96. Převaha žen je poměrně velká, což připisuju větší ochotě žen vyplnit anketní šetření. Pro práci samotnou však tato přavaha není důležitá, protože tato problematika se dotýká všech.

1. Jakého jste pohlaví?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

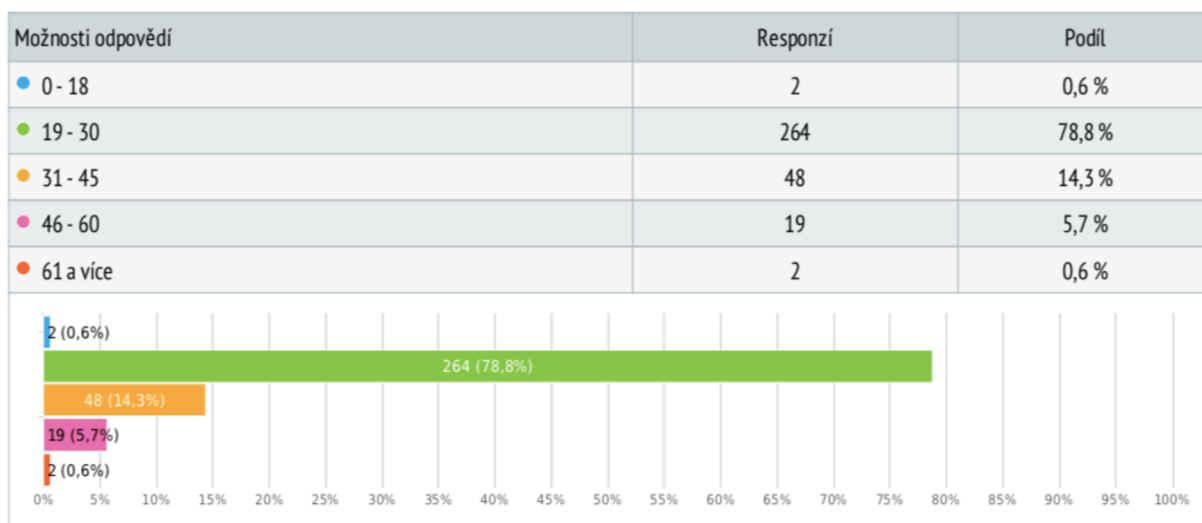

Obrázek 1. Graf k otázce „Jakého jste pohlaví?“

Pomocí další otázky jsem zjišťoval věk respondentů, respektive zastoupení jednotlivých věkových skupin v anketním šetření (obrázek 2). Věková skupina 0–18 let tvoří 0,6 % respondentů (2 osoby). Suverénně nejvíce respondentů je z věkové skupiny 19–30 let (264 osob). Věková skupina 31–45 let je zastoupena 14,3 % respondentů (48 osob). Věkovou skupinu 46–60 let tvoří 5,7 % respondentů (19 osob) a poslední věková skupina 61 a více let je zastoupena 0,6 % respondentů (2 osoby.)

2. Jaký je váš věk?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

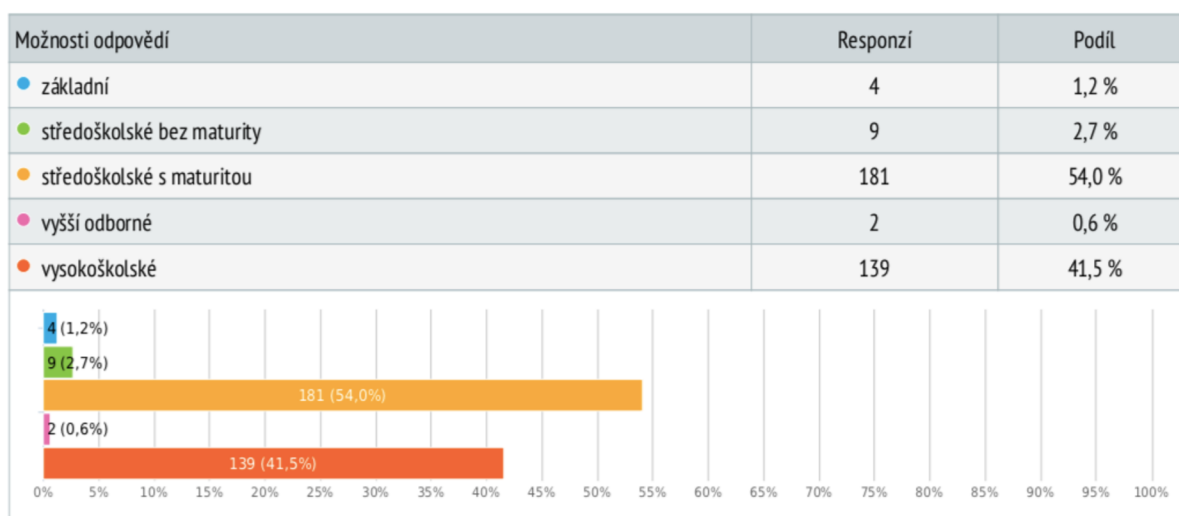

Obrázek 2. Graf k otázce „Jaký je váš věk?“

Dále jsem zjišťoval zastoupení respondentů podle nejvyššího dosaženého vzdělání (obrázek 3). Dle mých očekávání jsou nejvíce zastoupeni respondenti se středoškolským vzděláním s maturitou, a to 54 % (181 osob). Druhou nejpočetnější skupinou jsou respondenti s vysokoškolským vzděláním, je jich 41,5 % (139 osob). Pouze 2,7 % respondentů (9 osob) uvedlo jako své vzdělání středoškolské bez maturity. Dále je 1,2 % zastoupena skupina respondentů se základním vzděláním (4 osoby) a poslední skupinou jsou respondenti s vyšším odborným vzděláním, kterých je pouze 0,6 % (2 osoby).

3. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 3. Graf k otázce „Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“

4.2 Výzkumné metodiky a techniky

Vzhledem k tomu, že jsem pro svou bakalářskou práci potřeboval získat názor a zkušenosti co největšího počtu obyvatel, tak jsem k realizaci výzkumu využil kvantitativní anketní šetření.

Často slyším, jak si lidé v mém okolí (ale i jiní) stěžují na policii. Naopak málokdy slyším slova chvály. I z tohoto důvodu jsem tedy využil tuto metodu, aby se lidé mohli vyjádřit a já mohl zjistit skutečný názor obyvatel na Policii ČR.

4.3 Realizace výzkumu

Samotný výzkum probíhal od 2. 3. 2021 do 14. 3. 2021 a byl realizován pomocí webové služby SURVIO. Anketu bylo možné vyplnit pouze na zmíněných webových stránkách, papírovou formu ankety jsem nevyužil s ohledem na epidemiologickou situaci.

Úvodní strana ankety obsahuje název mé bakalářské práce, stručný popis, čím se anketa zabývá, mé jméno a název školy a oboru, který studuji. Je zde také informace o tom, že anketa je anonymní. K vyplnění byla pro širokou veřejnost. Celkem má anketa 19 otázek, přičemž první tři jsou pouze obecného rázu. 12 otázek bylo uzavřených a dalo se u nich vybrat ze dvou a více možných odpovědí. Další tři otázky byly otevřené a respondenti se zde mohli vyjádřit slovně, jedna otázka obsahovala jak výčet možných odpovědí, tak i možnost vlastní odpovědi.

Anketu navštívilo celkem 620 lidí, přičemž počet dokončených anket byl 335 a průměrný čas pro vyplnění ankety činil 2–5 minut.

4.4 Zpracování dat

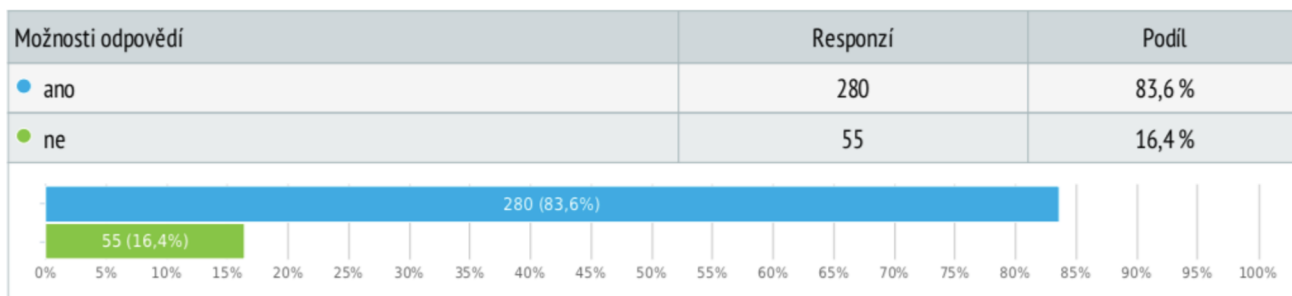
Zpracování dat proběhlo pomocí nástroje SURVIO, který znázorňuje jednotlivé odpovědi v grafech, a to jak v procentech, tak v absolutních hodnotách. U každé otázky je uvedeno také její přesné znění a přesný počet odpovědí na jednotlivé otázky, protože u některých odpovědí bylo nutné nastavit pravidlo pro vynechání následující otázky tak, aby byly všechny odpovědi relevantní.

5 Výsledky

Otázka č. 4: „Máte z minulosti nějakou zkušenost s Policií ČR? (včetně kontrol a pokut)“

4. Máte z minulosti nějakou zkušenost s Policií ČR? (včetně kontrol a pokut)

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 4. Graf k otázce „Máte z minulosti nějakou zkušenost s Policií ČR?“

Tato otázka byla pro mě velmi důležitá, protože jsem potřeboval zjistit, jaká část respondentů má za sebou nějakou zkušenost s Policií ČR. Z výsledků (obrázek 4) vyplývá, že 83,6 % respondentů (280 osob) má zkušenost s Policií ČR a zbylých 16,4 % (55 osob) respondentů zatím žádnou zkušenost nemá.

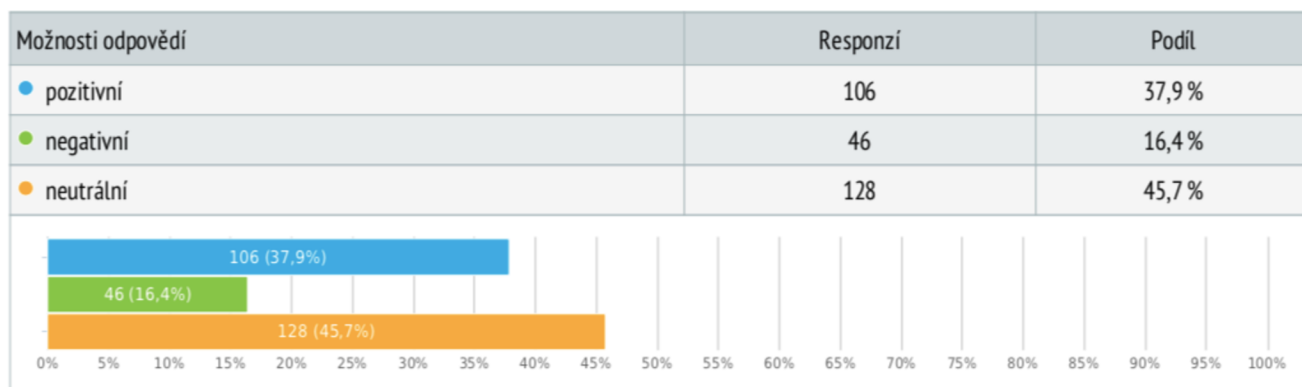
Velký počet respondentů se zkušeností s policií je pro mě pozitivní, protože vlastní zkušenost těchto lidí je nejlepší předpoklad pro to, aby si mohli na Policii ČR vytvořit nějaký názor. Zároveň zde vnímám ještě mírné rezervy, protože zastávám názor, že policie by měla být na veřejnosti co nejvíce vidět, proto je škoda, že se s ní někteří respondenti nesečkali alespoň při kontrolní či preventivní činnosti.

Otázka č. 5: „Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost?“

Tato otázka se zobrazila pouze těm respondentům, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně. Zbylá část respondentů pokračovala otázkou č. 6.

5. Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost?

Výběr z možností, zodpovězeno 280x, nezodpovězeno 55x

Obrázek 5. Graf k otázce „Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost?“

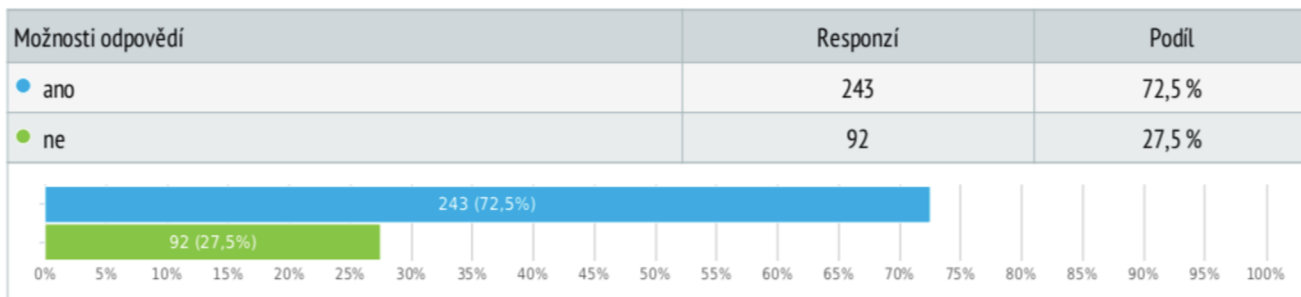
45,7 % respondentů (128 osob) zde uvedlo, že jejich zkušenost s Policií ČR je neutrální. Pozitivní zkušenost s Policií ČR má 37,9 % odpovídajících (106 osob) a pouze 16,4 % odpovídajících (46 osob) uvedlo, že mají negativní zkušenost.

Z těchto odpovědí (obrázek 5) je zřejmé, že pouze malá část obyvatel má negativní zkušenost s Policií ČR, což naznačuje, že Policie ČR dělá svou práci ve většině případů dobře – nebo alespoň tak, jak se od ní očekává. Značný počet obyvatel, kteří mají s policií neutrální zkušenost, si vysvětlují tím, že policie je represivní složkou státu, proto je logické, že zkušenosti obyvatel s policií nebudou vyloženě pozitivní, ale spíše neutrální.

Otázka č. 6: „Máte důvěru v Policii ČR?“

6. Máte důvěru v Policii ČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 6. Graf k otázce „Máte důvěru v Policii ČR?“

Výsledek této otázky (obrázek 6) mě poměrně překvapil, protože 27,5 % respondentů (92 osob) uvedlo, že nemá v Policii ČR důvěru. Zbýlých 72,5 % respondentů (243 osob) naopak má v Policii ČR důvěru.

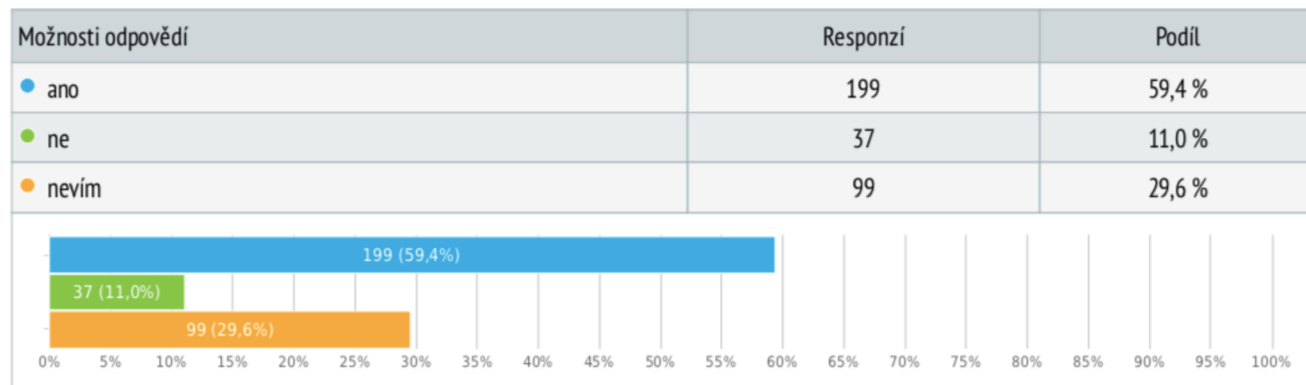
Z mého pohledu je zde velká rezerva pro zlepšení, jelikož je velmi důležité, aby obyvatelé policii důvěřovali. Myslím si, že je nutné, aby se Policie ČR, respektive její příslušníci vyhýbali skandálům či jiným kontroverzním situacím. Až poté může důvěra obyvatel v policii vzrůstat.

Další faktor, který by mohl zlepšit důvěru v policii, je lepší komunikace Policie ČR směrem k veřejnosti. Důležité je také to, aby byli k Policii ČR přijímáni pouze takoví uchazeči, kteří budou cítit heslo „Pomáhat a chránit“ – a naopak se budou snažit vyhýbat situacím, které by mohly důvěru v policii narušit.

Otázka č. 7: „Obrátíte se na Policii České republiky vždy, když budete potřebovat?“

7. Obrátíte se na Policii České republiky, vždy když budete potřebovat?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 7. Graf k otázce „Obrátíte se na Policii ČR, vždy když budete potřebovat?“

Z těchto odpovědí (obrázek 7) vyplývá, že větší polovina respondentů by se na Policii ČR obrátila vždy, když by to bylo potřeba. Konkrétně takto odpovědělo 59,4 % lidí (199 osob) zapojených do ankety. Pouze 11 % dotazovaných (37 osob) by se na Policii ČR vždy neobrátilo, zbylých 29,6 % lidí (99 osob) odpovědělo, že neví.

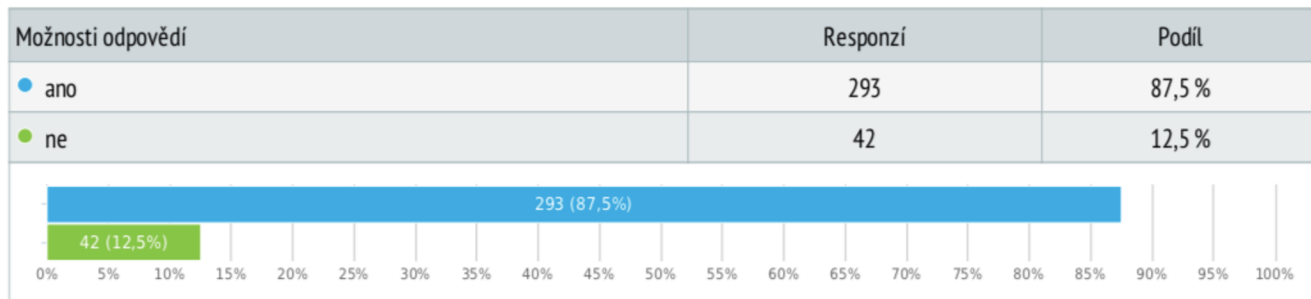
Výsledky této otázky vnímám vcelku pozitivně a řekl bych, že korespondují s výsledky předchozí otázky, která se týkala důvěry obyvatel v Policii ČR.

Na druhou stranu je třeba upozornit, že téměř třetina respondentů by zvažovala, zdali se na policii obrátí. Zcela namístě je tak otázka, jak tyto lidi přesvědčit, aby neměli strach se na Policii ČR obrátit? Myslím si, že část obyvatel může mít někdy strach se obrátit na policii z toho důvodu, aby se jejich situace ještě nezhoršila. Typickým příkladem mohou být týrané ženy či děti, které se obávají svého partnera, respektive otce. Úkolem Policie ČR je v těchto případech to, aby poskytla těmto osobám maximální pocit bezpečí a hlavně aby byla jejich situace okamžitě řešena.

Otázka č. 8: „Cítíte se v České republice bezpečně?“

8. Cítíte se v České republice bezpečně?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 8. Graf k otázce „Cítíte se v České republice bezpečně?“

Celkové výsledky

Výsledky této otázky (obrázek 8) jsou pozitivní, protože naprostá většina obyvatel České republiky se cítí bezpečně. Vyjádřilo se tak přesně 87,5 % respondentů (293 osob), přičemž zbylých 12,5 % dotazovaných (42 osob) se v České republice bezpečně necítí.

Podle žebříčku Global Peace Index z roku 2016 je Česká republika dokonce 6. nejbezpečnější zemí světa, což jasně potvrzuje, že v tomto ohledu se Česká republika řadí mezi premianty. Podle tohoto žebříčku jsme předstihli například Švýcarsko, Kanadu nebo Japonsko.

Domnívám se, že jeden z důležitých faktorů, proč se velká část obyvatel ČR cítí bezpečně, je to, že naše země dosud nebyla téměř zasažena terorismem. Další důvod může být fungující policie či možnost vlastnit zbraň na základě vlastnictví zbrojního průkazu. Tady bych chtěl zmínit, že považuji za důležité, abychom i nadále měli možnost vlastnit zbraň pro účely ochrany zdraví a majetku. Naopak se mi nelíbí tendence Evropské unie, která je dle mého pro postupné odzbrojení společnosti.

Srovnání odpovědí žen a mužů

Očekával jsem, že se u této otázky mohou odpovědi jednotlivých pohlaví výrazněji lišit, nicméně výsledky ukázaly v odpovědích pouze malé rozdíly. 91,7 % mužů uvedlo, že se v ČR cítí bezpečně, zbylých 8,3 % uvedlo opak. U žen výsledky ukázaly, že 85,8 % z nich se v ČR cítí bezpečně, pouze 14,2 % se v ČR bezpečně necítí.

Menší procento u žen je dle mého logické, protože muži mají obecně lepší předpoklady bránit se proti agresí vedené vůči nim.

Otázka č. 9: „Pokud se necítíte bezpečně, proč tomu tak je?“

Tato otázka byla otevřená a odpovídali na ni pouze ti respondenti, kteří v předchozí otázce uvedli, že se v České republice necítí bezpečně.

Pomocí této otázky jsem chtěl zjistit konkrétní důvody, proč se část respondentů necítí v České republice bezpečně. Musím říct, že odpovědi byly velmi různorodé a někdy až překvapivé. Nejčastěji dotazovaní zmiňovali vysokou míru kriminality, a to často ve spojení s romskou menšinou, dále respondenti často zmiňují současnou vládu, která podle nich nezvládá současnou situaci.

Respondenti se vyjádřili například takto:

- „Neboť policisté nemají dostatečné vzdělání. Častokrát se chovají neprofesionálně a místo řešení vážných problémů řeší problémy nepodstatné.“
- „Někdy cítím strach, protože mnoho míst veřejného prostranství není v noci dostatečně osvětleno a také mám strach z cizích mužů v parcích atd.“
- „Bydlím ve městě s početnou romskou komunitou. Po setmění tu není bezpečno.“
- „Protože zde žijí různá individua, která jsou nebezpeční a policie je přehlíží. Navíc je zde mnoho řidičů, kteří řídí pod vlivem alkoholu nebo drog.“
- „Nemám pocit, že by moje práva byla nějak chráněna nebo zaručena. Policie se zaměřuje spíše na to, jak škodit – než jak pomáhat.“
- „Národnostní menšiny, feťáci.“
- „Z větší části se necítím bezpečně kvůli vedení a správě státu, pod který policie spadá.“
- „Spousta rasismu, sexismu a homofobie.“
- „Kriminalita, které ani policie nezabrání.“
- „Korupce policie.“
- „Málo hlídek v ulicích.“

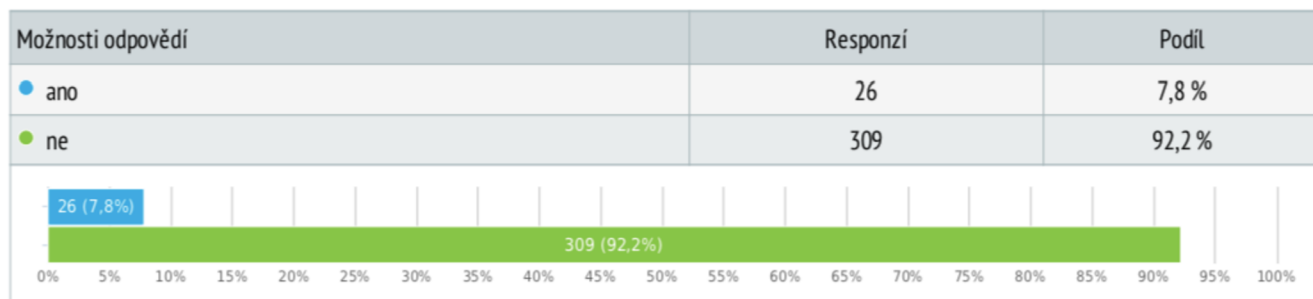
Tyto odpovědi ukázaly, že Policie ČR má stále na čem pracovat. Myslím si, že některé z problémů by vyřešilo posílení počtu policistů, kteří by prováděli kontrolní, preventivní a hlídkovou činnost, a to zvláště v lokalitách, kde je problém s vyšší mírou kriminality.

Další prostor pro zlepšení, aby se lidé v České republice cítili bezpečně, je dle mého v samotném výběru policistů. Někteří se totiž nechovají profesionálně a už vůbec ne podle hesla „Pomáhat a chránit“.

Otázka č. 10: „Dostali jste se někdy do konfliktu s policistou/policistkou?“

10. Dostali jste se někdy do konfliktu s policistou/policistkou?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 9. Graf k otázce „Dostali jste se někdy do konfliktu s policistou/policistkou?“

Pouze 7,8 % odpovídajících (26 osob) uvedlo, že se dostalo do konfliktu s policistou či policistkou, oproti tomu zbylých 92,2 % odpovídajících (309 osob) se podle výsledků (obrázek 9) do žádného konfliktu s příslušníkem Policie ČR nedostalo.

Zde je potřeba zmínit, že nevíme, v kolika případech mohli za vznik konfliktu policisté a v kolika případech vznikl konflikt kvůli jednotlivým osobám z řad veřejnosti. Každopádně si myslím, že pro Policii ČR je skvělou vizitkou to, že více jak 90 % obyvatel nemělo s policisty konflikt. Kladnou roli zde může hrát dobrá komunikace příslušníků Policie ČR s obyvateli nebo také ukázněnost ze strany veřejnosti.

Je zřejmé, že zde vždy bude malý podíl obyvatel, kteří budou mít zkušenost s nějakým konfliktem s příslušníky Policie ČR. Někteří lidé jsou totiž více emotivní až cholericí nebo také neradi dodržují dané zákony a pravidla a při případné konfrontaci s policií může jednoduše dojít ke konfliktu. Když k takovému konfliktu dojde, je dle mého důležité, aby policisté tyto situace zvládali a snažili se zabránit případné eskalaci sporu a vždy jednali v souladu se zákonem.

Otázka č. 11: „Pokud ano, jaký byl důvod konfliktu?“

Tato otázka byla otevřená a odpovídali na ni pouze ti respondenti, kteří v předchozí otázce uvedli, že se v minulosti dostali do konfliktu s policistou či policistkou.

Díky této otázce jsem chtěl zjistit, jaký bývá důvod konfliktů obyvatel s příslušníky Policie ČR. Některé z odpovědí byly konstruktivní a dá se z nich usuzovat, že konflikt vznikl na základě neprofesionality některých příslušníků Policie ČR. Někteří respondenti se vyjádřili zase takovým způsobem, že je zjevné, že konflikt vznikl kvůli nim. Malá část odpovědí byla pak spíše pro pobavení a nelze je brát vážně.

Zde uvádím některé z odpovědí:

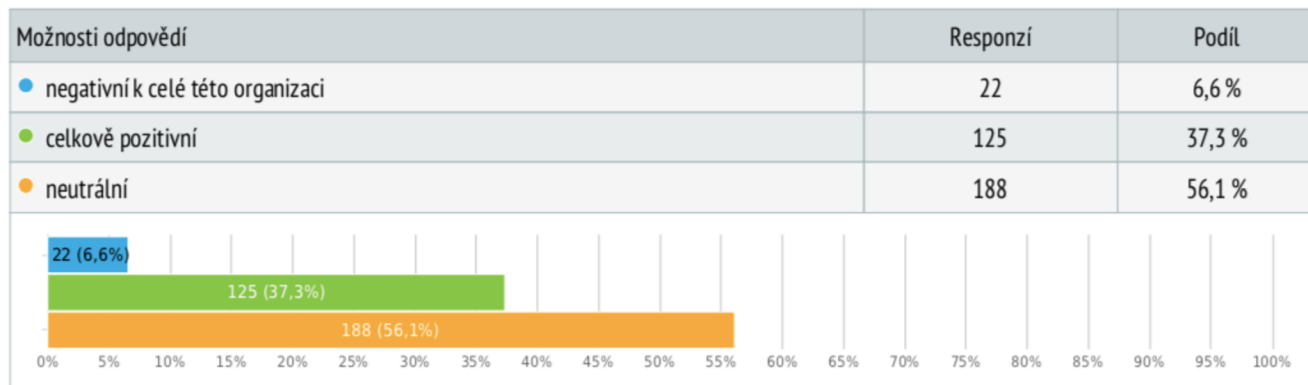
- „Povýšené chování policisty.“
- „Dvojí druh pokutování za stejný přestupek a následně nepřiměřené chování policisty.“
- „Fandění na hokeji, provokace z řad fanoušků soupeře a poté nepřiměřený útok těžkooděnců na nás.“
- „Rozdílný pohled na situaci.“
- „Krádež.“
- „Neznalost zákona ze strany policistky.“
- „Nedodržení zákonného postupu ze strany příslušníka Policie ČR.“
- „Naprosto prázdná cesta, potřeboval jsem velmi rychle přejít ze strany na stranu a policista se mě velmi nevhodným způsobem zeptal, proč jsem nevyužil asi 200 metrů vzdálený přechod.“
- „Opilecká eskapáda na plese.“
- „Arogance příslušníka Policie ČR, jeho nerespektování mého názoru a výpovědi, jeho konečná ignorace mé osoby.“
- „Zbytečná kontrola, zatímco opodál jiný člověk očividně porušoval pravidla.“

Na základě těchto odpovědí se domnívám, že za některé z konfliktů skutečně mohou příslušníci Policie ČR. Podle mého je největším problémem určitá arogance a pocit nadřazenosti u některých policistů. Na druhou stranu je faktem, že v každé profesi se najde někdo, kdo svou práci nevykonává profesionálně. A tak tomu bude i u policie. Cílem by mělo být, aby těchto policistů bylo co nejméně a případně aby jim byl ukončen služební poměr. Dokážu si však také představit, jak těžké musí být komunikovat s částí veřejnosti, která je například pod vlivem alkoholu, a chovat se přitom naprosto v souladu s Etickým kodexem PČR.

Otázka č. 12: „Jaký je váš celkový vztah k Policii ČR?“

12. Jaký je váš celkový vztah k Policii ČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 10. Graf k otázce „Jaký je váš celkový vztah k Policii ČR?“

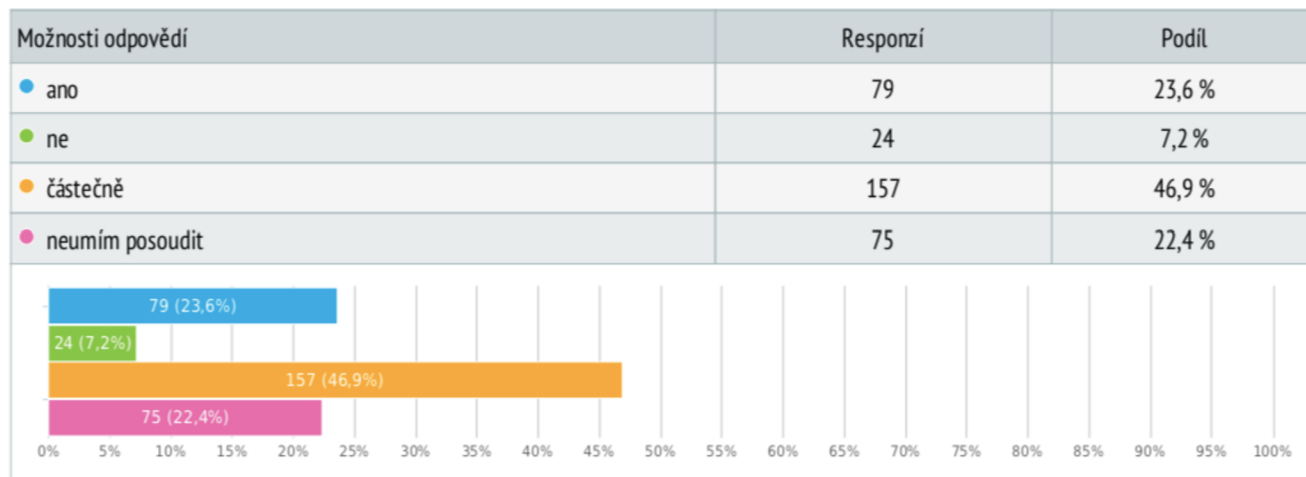
Na tuto otázku většina obyvatel uvedla, že jejich celkový vztah k Policii ČR je neutrální (obrázek 10). Konkrétně toto tvrdí 56,1 % odpovídajících (188 osob). Dalších 37,3 % obyvatel (125 osob) odpovědělo, že jejich vztah k Policii ČR je celkově pozitivní. Naopak negativní vztah k celé organizaci má 6,6 % obyvatel (22 osob).

Myslím si, že výsledky této otázky jsou pro Policii ČR vcelku lichotivé. Procento lidí, kteří mají negativní vztah k této organizaci, je poměrně nízké. Poměrně vysoké procento lidí, kteří mají k Policii ČR neutrální vztah, je pro mě pochopitelné. Přece jenom je Policie ČR represivní složka státu, která musí dbát na dodržování zákonů a případné nedodržování trestat – a je zřejmé, že když nějaká osoba dostane pokutu, tak její vztah k Policii ČR nebude vyloženě pozitivní, ale spíše neutrální. Takže ve výsledku je počet lidí, kteří mají celkově pozitivní vztah k Policii ČR, velmi slušný. Zase zde musím zmínit, že názor obyvatel na Policii ČR do velké míry ovlivňují jednotliví policisté, se kterými se daná osoba dostane do kontaktu, a tak se může stát, že si někteří lidé vytvoří k Policii ČR negativní vztah na základě jedné špatné zkušenosti.

Otázka č. 13: „Jste spokojen/a s prací Policie ČR?“

13. Jste spokojen/a s prací Policie ČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 11. Graf k otázce „Jste spokojen/a s prací Policie ČR?“

Pomocí této otázky jsem chtěl zjistit, jak občané hodnotí to, jak Policie ČR pracuje. Spokojených je 23,6 % odpovídajících (79 osob). Částečně spokojených je pak 46,9 % odpovídajících (157 osob) a nespokojených s prací Policie ČR je pouze 7,2 % obyvatel (24 osob). 22,4 % respondentů (75 osob) se vyjádřilo tak, že neumí posoudit, jak Policie ČR pracuje.

Tato otázka je poměrně složitá, a proto se nedivím, že téměř čtvrtina respondentů uvedla, že toto neumí posoudit (obrázek 11). Prostý občan nemá moc možností, podle čeho má posuzovat. Vycházím však z toho, že většina lidí může odpovědět na základě vlastní zkušenosti s Policií ČR.

Myslím si, že většina z nás už někdy viděla policisty, kteří jsou během své služby schovaní na málo frekventovaném místě a víceméně čekají, až půjdou domů, což je nepochybně špatně, ale děje se to. Na druhou stranu jsou zde policisté, kteří jsou obětaví a neváhají kdykoliv pomoci, zkrátka svým povoláním žijí. Díky těmto výsledkům se domnívám, že převažují ti policisté, kteří dělají své povolání srdcem.

Otázka č. 14: „Co by mohla Policie ČR zlepšit v budoucnu?“

Tato otázka byla otevřená a odpovídali na ni všichni respondenti.

Výsledky u této otázky jsou velmi rozsáhlé, a proto budu této otázce věnovat větší pozornost. Jsem překvapený, kolik různých problémů a připomínek respondenti rozepsali. Řada z nich je dle mého zcela namístě a je potřeba tyto problémy řešit. Pak zde byly také některé připomínky, které by mohly vést ke zlepšení fungování Policie ČR, nejsou však v kompetenci Policie ČR a měly by je řešit jiné orgány. Respondenti nejčastěji vidí problém ve špatné komunikaci nebo v celkovém přístupu a chování některých příslušníků Policie ČR (arogance, neochota, zaujatost). Dále by respondenti uvítali více kontrol a hlídek, více preventivních programů, vymýcení nebo snížení korupce, větší počet policistů v terénu. Ocenili by také větší důslednost policistů. Často obyvatelé rovněž zmiňují, že by se mělo více pozornosti věnovat problémovým lokalitám a skupinám obyvatel, kteří v nich žijí (narkomané, Romové). Prostor pro zlepšení respondenti vidí také v rychlosti dojezdu k případům a v řešení případů domácího násilí. Musím zmínit také to, že část odpovídajících uvedla, že jsou s Policií ČR spokojeni a nemají výhrady.

Zde uvádím výčet odpovědí, které mě nejvíce zaujaly a jejich řešení by mohlo přispět ke zlepšení fungování Policie ČR:

- „Komunikaci směrem k občanům, aby měli větší důvěru k PČR.“
- „Být přísnější k těm, kteří si to zaslouží.“
- „Dosáhnout plného stavu sboru.“
- „Zlepšit by mohla například to, že by mohla připravovat pro širokou veřejnost více preventivních programů.“
- „Dojezdový čas, komunikaci s poškozeným/agresorem.“
- „Nekompromisně a exemplárně se zbavovat těch policistů, kteří porušili zákon (úplatky, rasismus, zneužití pravomoci atd.).“
- „Vnitřní organizace – transparentnost (např. personální).“
- „Chování k lidem a znalost zákonů.“
- „Důslednost, ochotu pomoci, lidský přístup.“
- „Výběr vhodných kandidátů na jednotlivé pozice, kvalifikovanější personál. Zkvalitnění práce. Zaměření se na důležité problémy. Častější kontroly. Komunikaci s občany, aby PČR věděla, jaké problémy s bezpečností sužují obyvatele jednotlivých okresů.“
- „Asi bych ocenila více hlídek, například večer v parcích nebo na nádražích.“

- „Znát psychologii, konkrétně příznaky soc. patologických jevů – například domácí násilí, stalking, drogy u dětí.“
- „Možná ne zlepšit, ale pamatovat na stálé udržování fyzické kondice.“
- „Zaměřit se na problematické skupiny (narkomany, Romy).“
- „Celková komunikace, rychlost řízení případů, více řešit ekonomickou kriminalitu a korupci, rozhodně přístup ke znásilněným.“
- „Psychologickou podporu policistů, supervize. Personální posílení.“
- „Být objektivní a posuzovat všechny přestupky bez ohledu na národnost, postavení a známosti.“
- „Řešit všechny nahlášené případy a nejen takové, které jim zrovna připadají důležité. Například když někdo nahlásí týrání, tak nad tím mávnou rukou s tím, že to týrání není, přitom to moc neprověřili, takže to nemohou posoudit.“

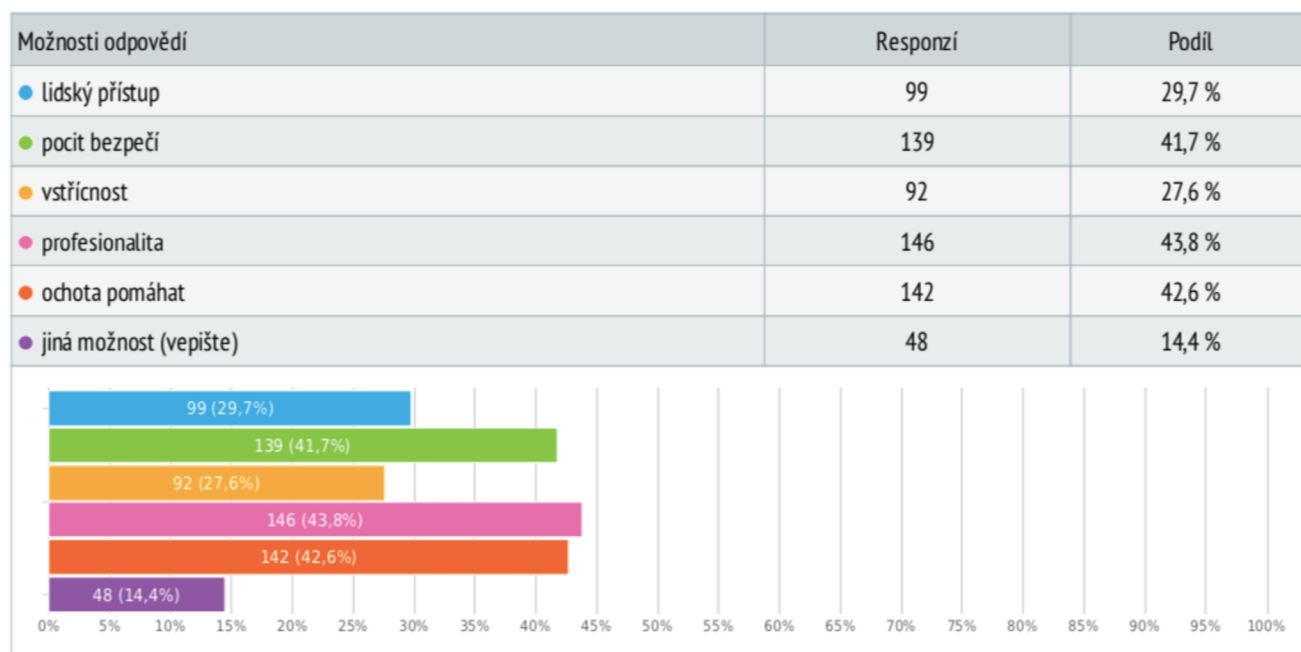
Na základě těchto výsledků se domnívám, že Policie ČR má i své slabší stránky a měla by na nich zapracovat. Myslím si, že část problémů může řešit sama Policie ČR, a to například tím, že bude lépe vybírat jednotlivé uchazeče tak, aby měli co nejlepší předpoklady stát se kvalitními policisty. Kvalitní policista je v mých očích takový, který je vzdělaný, zná svá práva a povinnosti, má správné charakterové vlastnosti a je fyzicky zdatný. Část problémů pak závisí na státu. Myslím si, že kdyby byla Policie ČR lépe financována a mohla si dovolit vyplácet vyšší mzdy a zároveň by disponovala lepším vybavením, tak by zmizel problém s podstavem policistů.

Otázka č. 15: „Za co byste Policii ČR pochválili?“

U této otázky mohli respondenti zvolit více možností a také se mohli vyjádřit pomocí otevřené odpovědi.

15. Za co byste Policii ČR pochválili?

Výběr z možností, více možných, zodpovězeno 333x, nezodpovězeno 2x

Obrázek 12. Graf k otázce „Za co byste Policii ČR pochválili?“

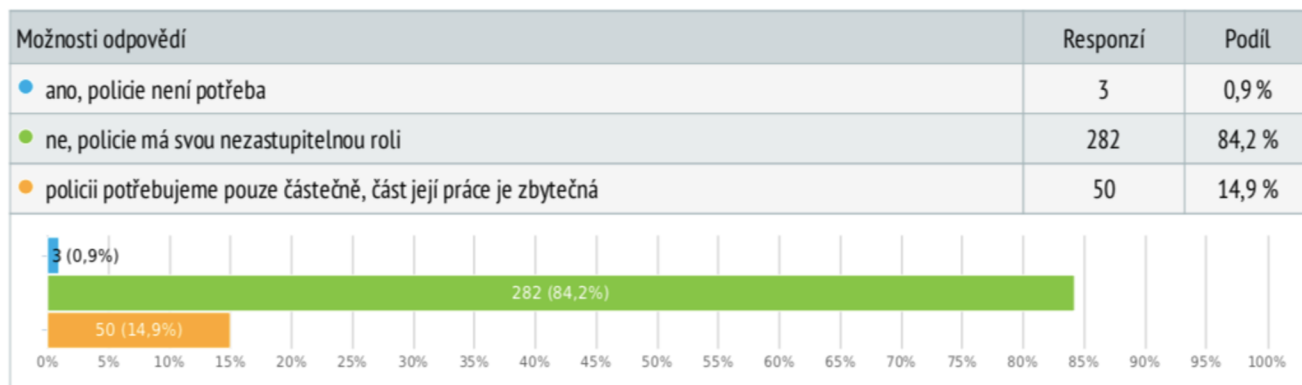
Cílem této otázky bylo zjistit, v čem vidí obyvatelé pozitiva Policie ČR. Z výsledků vyplývá (obrázek 12), že respondenti si Policii ČR cení zejména z důvodu její profesionality (146 responzí), ochoty pomáhat (142 responzí) a také pocitu bezpečí (139 responzí). Zhruba třetina z odpovídajících vidí klady také v lidském přístupu Policie ČR (99 responzí) a v její vstřícnosti (92 responzí). 48 respondentů pak uvedlo jinou možnost. Objevila se zde pochvala za nasazení při pandemii nebo kolegiální v rámci složek IZS. Velká část respondentů u této otevřené možnosti odpovědi však uvedla, že není nic, za co by mohla Policii ČR pochválit.

Tyto výsledky mě nepřekvapily, pouze jsem čekal, že více lidí zvolí možnost „lidský přístup“. Právě na základě přístupu a prvotního dojmu si většina lidí utvoří obraz o Policii ČR, tudíž je to jedna z věcí, na kterých by měla Policie ČR zapracovat.

Otázka č. 16: „Obešla by se naše společnost bez Policie ČR a její práce?“

16. Obešla by se naše společnost bez Policie ČR a její práce?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 13. Graf k otázce „Obešla by se naše společnost bez Policie ČR a její práce?“

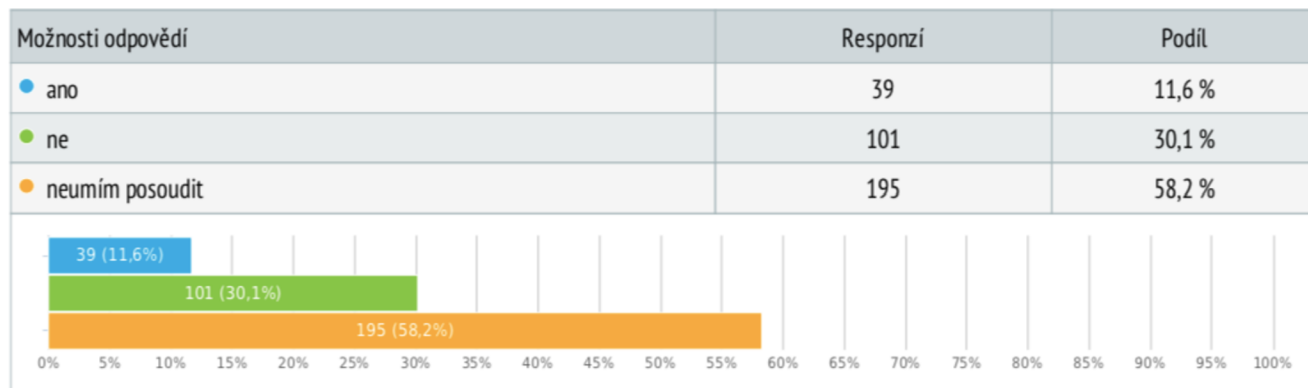
Většina obyvatel – konkrétně 84,2 % (282 osob) – odpověděla, že policie je nezbytnou součástí naší společnosti a má v ní nezastupitelnou roli (obrázek 13). Úplný opak si myslí 0,9 % obyvatel (3 osoby), kteří uvádí, že policie není potřeba. Pak je zde skupina 14,9 % obyvatel (50 osob), kteří se domnívají, že policii potřebujeme pouze částečně a část její práce je zbytečná.

Dobrým signálem je, že méně než procento všech odpovídajících si myslí, že policii nepotřebujeme. Dle mého je takový názor totiž zcela scestný, nicméně respektuji názor každého. Rozložení zbývajících dvou odpovědí pro mě není překvapení. Domnívám se, že skupina necelých 15 % respondentů, kteří si myslí, že policii potřebujeme jen částečně, má s Policií ČR nějakou špatnou zkušenost, popřípadě si například myslí, že část kompetencí Policie ČR by mohla převzít Městská policie. Můj názor je takový, že Policie ČR má svou důležitou roli v naší společnosti, a naopak si myslím, že by měla mít v určitých oblastech větší pravomoce, aby mohla působit účinněji.

Otázka č. 17: „Je podle vás počet policistů momentálně adekvátní?“

17. Je podle vás počet policistů momentálně adekvátní?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 14. Graf k otázce „Je podle vás počet policistů momentálně adekvátní?“

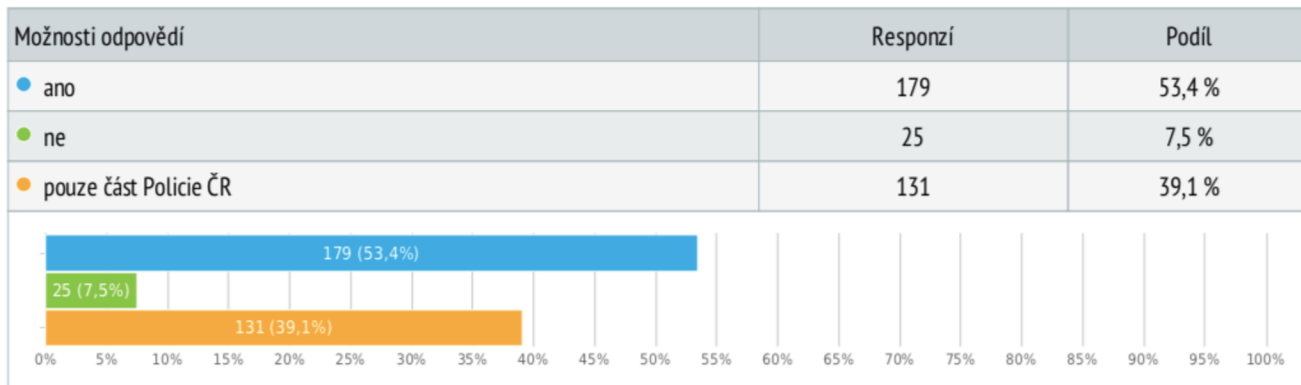
Pouze 11,6 % respondentů (39 osob) uvedlo, že je aktuální počet policistů adekvátní. 30,1 % odpovídajících (101 osob) se naopak vyjádřilo tak, že momentální počet policistů není adekvátní. Největší skupina obyvatel – konkrétně 58,2 % (195 osob) – uvedla, že toto neumí posoudit.

Na výsledcích této otázky (obrázek 14) je zajímavé, že zhruba pouze 10 % obyvatel považuje aktuální počet policistů za adekvátní. Já jsem toho názoru, že počet policistů by se měl mírně zvýšit tak, aby jich v terénu mohlo být ještě více. Současně s tím by mohl přijít pokles kriminality, naopak veřejnost by se cítila více bezpečně, zvláště v problémových lokalitách. Chápu také početnou skupinu respondentů, kteří se vyjádřili tak, že toto neumí posoudit. Většina obyvatel může totiž toto posuzovat pouze na základě toho, kolik policistů vidí v terénu.

Otázka č. 18: „Má Policie ČR váš respekt?“

18. Má Policie ČR váš respekt?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 15. Graf k otázce „Má Policie ČR váš respekt?“

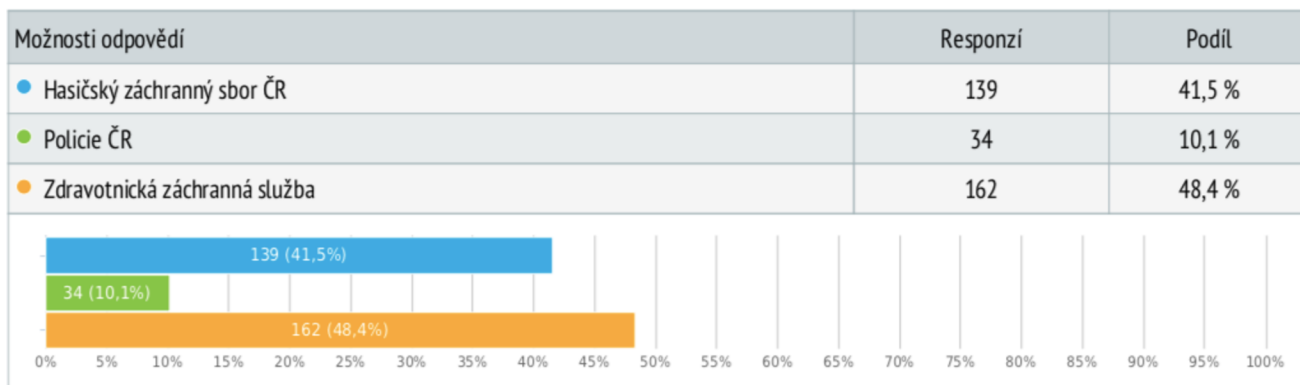
Výsledky této otázky (obrázek 15) říkají, že 53,4 % obyvatel (179 osob) má k Policii ČR respekt. Dalších 39,1 % respondentů (131 osob) uvedlo, že chová respekt pouze k části Policie ČR. Zbýlých 7,5 % respondentů (25 osob) se vyjádřilo tak, že k Policii ČR respekt nemají.

Z těchto odpovědí můžeme vyčíst, že existuje menší skupina lidí, která nemá kladný vztah k Policii ČR, zároveň ji není schopna ani respektovat. Pozitivním na tom je, že těchto obyvatel je méně než 10 %. Více se ztotožňují s názorem zhruba 40 % lidí, kteří chovají respekt pouze k části Policie ČR. Troufám si odhadnout, že tato početná skupina lidí má pouze částečný respekt k Policii ČR z toho důvodu, že mají nějakou špatnou zkušenost s některým z policistů, ale zároveň znají anebo mají zkušenost s policisty, kteří dělají svou práci kvalitně. Myslím si, že čím méně neprofesionálních policistů bude v řadách Policie ČR působit, tím více poroste procento absolutního respektu veřejnosti k Policii ČR.

Otázka č. 19: „Která ze základních složek IZS je vám nejsympatičtější?“

19. Která ze základních složek IZS je vám nejsympatičtější?

Výběr z možností, zodpovězeno 335x, nezodpovězeno 0x

Obrázek 16. Graf k otázce „Která ze základních složek IZS je vám nejsympatičtější?“

Nejsympatičtější základní složkou IZS je dle výsledků (obrázek 16) Zdravotnická záchranná služba, pro kterou se vyjádřilo 48,4 % respondentů (139 osob). Následuje Hasičský záchranný sbor ČR, který je nejsympatičtější základní složkou IZS pro 41,5 % obyvatel (139 osob). Pro zbylých 10,1 % obyvatel (34 osob) je nejsympatičtější Policie ČR.

Tato závěrečná otázka byla spíše na odlehčení, ale zároveň je zajímavým ukazatelem. Nelze očekávat, že by Policie ČR měla být oblíbenější než zbylé základní složky IZS. Je potřeba si uvědomit, že Policie ČR je represivní složkou státu a má na starosti kontrolovat, aby byl dodržován zákon, což se občas bez nějaké pokuty nebo důrazného vysvětlení neobejde. Naopak Hasičský záchranný sbor ČR a Zdravotnická záchranná služba jsou zde výlučně od toho, aby lidem pomáhaly, což se odráží na výsledcích této otázky.

6 Závěr

První cíl a jeho výsledky lze najít v teoretické části této práce. Sdělil jsem zde podstatné informace týkající se Policie ČR a také jsem popsal, jaké má Policie ČR oprávnění, povinnosti a úkoly. Dále jsem se zabýval řízením a strukturou Policie ČR a pomocí Etického kodexu Policie ČR jsem informoval, jaké chování příslušníka Policie ČR je přípustné.

Druhý cíl mé bakalářské práce jsem naplnil díky anketnímu šetření, které jsem realizoval v praktické části. Díky nasbíraným datům z anketního šetření můžu konstatovat, že Policie ČR je velkou částí veřejnosti vnímána neutrálně. Respekt občanů si zaslouží minimálně část Policie ČR a důvěru v tuto bezpečnostní složku má přes 70 % obyvatel. Z výsledků je ale také patrné, že existuje menší skupina obyvatel, která se k této represivní složce státu staví s odporem a má s ní negativní zkušenost. Na druhou stranu zhruba třetina obyvatel vnímá Policii ČR zcela pozitivně.

Rovněž třetí cíl a jeho výsledky jsem získal díky anketnímu šetření, jehož prostřednictvím jsem si mohl udělat obrázek o tom, jak naše společnost nahlíží na Policii ČR. Po vyhodnocení odpovědí jsem zjistil, že veřejnost má směrem k Policii ČR celou řadu připomínek. Mezi nejčastěji zmiňované problémy patří špatná komunikace, dále špatné chování části policistů (arogance, zaujatost, neochota), málo hlídek v ulicích, nedostatek preventivních programů, korupce, nízký počet policistů v terénu nebo špatná bezpečnostní situace v některých lokalitách. Část veřejnosti si naopak váží ochoty policistů, profesionality a také toho, že se v naší zemi cítí bezpečně. V porovnání s ostatními základními složkami integrovaného záchranného systému není Policie ČR tolik oblíbená, což je ale logické vzhledem k její náplni práce.

Celkový závěr tohoto výzkumu je takový, že obyvatelé České republiky se většinou staví k Policii ČR neutrálně. Pozitivním zjištěním je to, že se naprostá většina obyvatel cítí v naší zemi bezpečně a respektuje tuto bezpečnostní složku státu. Achillova pata Policie ČR je pak podle výsledků výzkumu v chování části příslušníků Policie ČR.

7 Souhrn

Hlavním tématem bakalářské práce je vnímání Policie ČR a pohled na ni obyvateli České republiky. V úvodní kapitole popisuje integrovaný záchranný systém a zabývá se jeho základními složkami a zmiňuje rovněž ostatní složky IZS. Poté se čtenář dozví informace o původu slova policie a také základní informace o Policii ČR včetně její historie od založení.

Dále práce zmiňuje právní předpisy, které mají vliv na činnost Policie ČR. Za dva hlavní považuje zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který hraje velkou roli v kapitole, která se věnuje služebnímu poměru. Konkrétně se zabývá podmínkami pro přijetí do služebního poměru (včetně složení slibu), průběhem přijímacího řízení, samotným služebním poměrem a způsoby jeho ukončení.

Následuje kapitola, která čtenáře seznamuje s řízením a organizační strukturou Policie ČR. Práce se zde blíže zabývá všemi útvary spadajícími pod Policii ČR. Mezi ně patří Policejní prezidium Policie ČR, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství. Kapitola řešící základní povinnosti Policie ČR je pak znovu spojena s výše zmíněnými právními předpisy, které určují povinnosti policistů. Zákon o Policii České republiky má vliv i na další kapitolu, která se zabývá oprávněními policistů. Práce zmiňuje hlavní oprávnění a blíže se zabývá oprávněním k použití donucovacích prostředků, k použití zbraně a také oprávněním zajistit osobu.

Poslední kapitola teoretické části se věnuje etice. Obecně ji představuje a blíže popisuje profesní etiku, pod kterou spadá policejní etika, pro kterou je zásadní Etický kodex Policie ČR, jehož obsahu se věnuje závěr teoretické části.

Praktická část je realizována formou anketního šetření, které zjišťuje názor veřejnosti na Policii ČR. V této části se nachází kapitoly věnující se charakteristice výzkumného souboru, výzkumným metodám a technikám, realizaci výzkumu a zpracování dat. Následují samotné výsledky práce, které prezentují jednotlivé otázky a odpovědi formou grafů. Ke každé otázce je rovněž text, který komentuje výsledky anketního šetření. Výsledky této práce by dle mého názoru mohly být zajímavým materiálem pro Policejní akademii České republiky v Praze, respektive pro její studenty – budoucí policisty.

Závěr obsahuje shrnutí všech vytyčených cílů a věnuje se jejich naplnění. Dále uvádí hlavní závěr anketního šetření, který vyplývá z vyhodnocených odpovědí.

8 Summary

The main theme of Bachelor's work is perception of the Police of the Czech Republic and the view of the inhabitants of the Czech Republic. In the introductory chapter describes the integrated rescue system and addresses its essential components and also mentions the other components of the IZS. The reader will then learn about the origin of the word police as well as basic information about the Police of the Czech Republic, including its history from the establishment.

Further work mentions the legislation which affects the activities of the Police of the Czech Republic. The two main considers the Act No. 273/2008 Coll., on the Police of the Czech Republic and Act No. 361/2003 Coll., on the Staff Ratio of members of the Security Corps, which plays a large role in the chapter dedicated to the service ratio. In particular, it deals with the conditions for admission to service (including the composition of the promise), the course of the recruitment procedure, the service itself.

The following is a chapter that introduces the reader to the proceedings and the organisational structure of the Police of the Czech Republic. The work is discussed here by all departments under the Police CR. These include the Police Presidium of the Police of the Czech Republic, the National Police Department, the Regional Police Directorate and the departments set up under the Regional Directorate. The chapter addressing the basic duties of the Police of the Czech Republic is then reunited with the above-mentioned legislation, which determines the duties of police officers. The Act on the Police of the Czech Republic influences the next chapter, which deals with the rights of police officers. The work mentions the main authority and the closer examines the authority to use coercive means, to use the weapon and also the authority to secure the person.

The last chapter of the theoretical part is devoted to ethics. In general, it is represented and further describes the professional ethics under which the police ethics, for which the Code of Conduct of the Czech Police of the Czech Republic, is the subject of the conclusion of the theoretical part.

The practical part is carried out in the form of a survey conducted by the public on the Police CR. In this section, there are chapters dedicated to the characteristics of the research file, research methods and techniques, the realization of research and data processing. The following are the results of the work that presents the individual questions and responses in the form of charts. There is also a text on each question that comments on the results of the inquiry.

The results of this work could, in my opinion, be interesting material for the Police Academy of the Czech Republic in Prague or its students-future policemen.

The conclusion is based on a summary of all the objectives set and dedicated to the achievement. It also sets out the main conclusion of the survey that results from the evaluations that have been evaluated.

9 Referenční seznam

ADAMOVI, Lenka, Vladislav DUDÁK a Václav VENTURA. (2004). Základy filosofie, etiky: základy společenských věd: pro střední školy. Praha: Fortuna. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:389e6930-8ab9-11ea-a354-005056827e51>

DVOŘÁČEK, Jiří. (2004). Kapitoly z etiky. Praha: Oeconomica. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:014e5810-0cab-11e4-8f64-005056827e52>

DVOŘÁČEK, Zdeněk a TRIVIS Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení. (2007). Právní základy veřejného pořádku: (vybrané kapitoly). Praha: Armex. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:0e48e360-41ea-11e7-b3c8-005056825209>

HERZOGOVI, Zuzana. (2003). Policejní etika. Praha: Zuzana Herzogová. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:110f51e0-0863-11e6-a611-005056827e51>

MACEK, Pavel a Antonín FILÁK. (2004). Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti. Praha: Police History. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:41a07a70-eebb-11e6-8906-005056827e52>

NESVADBA, Petr. (2009). Policejní etika. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. 149. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:0fbf2c70-7c90-11e5-b433-5ef3fc9bb22f>

Policie ČR (2017). Policie České republiky: Police of the Czech Republic. Praha: Policejní prezidium České republiky, s. 12. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:96698070-24c3-11e9-92f9-005056825209>

SMETANA, Marek a Danuše KRATOCHVÍLOVI. (2007). Integrovaný záchranný systém a jeho složky. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:8ffbe630-e9ba-11e9-a329-005056827e51>

ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. (2007). Integrovaný záchranný systém. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:23b64bb0-d92e-11e4-8565-005056827e52>

ŠKODA, Jindřich, František VAVERA a Radek ŠMERDA. (2009). Zákon o policii s komentářem. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:e03f57d0-e8c0-11e4-9c07-001018b5eb5c>

ŠUBRT, Václav. (2002). Zákon o požární ochraně s komentářem: zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, jak vyplývá z úplného znění vyhlášeného pod č. 67/2001 Sb. Praha: Rego. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:f5d03630-6334-11e4-8214-005056827e51>

ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA. (2007). Integrovaný záchranný systém. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:77096e30-7dff-11e9-8a38-005056827e51>

Elektronické zdroje

Policie ČR. (n.d.). Policie České republiky. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

Policie ČR. (n.d.). 20 let Policie České republiky. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Služební slib. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/sluzebni-slib.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Podmínky přijetí do služebního poměru. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/podminky-prijeti-do-sluzebniho-pomeru.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Průběh přijímacího řízení. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Policejní prezident. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/genmjr-mgr-jan-svejdar.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Útvary s působností na celém území ČR. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Vybrané české právní předpisy. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/vybrane-ceske-pravni-predpisy.aspx>

Policie ČR. (n.d.). Statistické přehledy kriminality za rok 2020. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2020.aspx>

Schimmer, D. (2021) Početní stavy. Retrieved from: <https://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2021-pocetni-stavy.aspx>

Zákony, vyhlášky a usnesení

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (2013). Retrieved from: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Zákon č. 361/2003 Sb., zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (2019). Retrieved from: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>

Zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky (2019). Retrieved from: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Seznam obrázků

Obrázek 1 Graf k otázce „Jakého jste pohlaví?“	28
Obrázek 2 Graf k otázce „Jaký je váš věk?“	29
Obrázek 3 Graf k otázce „Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“	30
Obrázek 4 Graf k otázce „Máte z minulosti nějakou zkušenost s Policií ČR?“	32
Obrázek 5 Graf k otázce „Pokud ano, jaká byla vaše zkušenost?“	33
Obrázek 6 Graf k otázce „Máte důvěru v Policii ČR?“	34
Obrázek 7 Graf k otázce „Obrátíte se na Policii ČR, vždy když budete potřebovat?“	35
Obrázek 8 Graf k otázce „Cítíte se v České republice bezpečně?“	36
Obrázek 9 Graf k otázce „Dostali jste se někdy do konfliktu s policistou/policistkou?“	38
Obrázek 10 Graf k otázce „Jaký je váš celkový vztah k Policii ČR?“	40
Obrázek 11 Graf k otázce „Jste spokojen/a s prací Policie ČR?“	41
Obrázek 12 Graf k otázce „Za co byste Policii ČR pochválili?“	44
Obrázek 13 Graf k otázce „Obešla by se naše společnost bez Policie ČR a její práce?“	45
Obrázek 14 Graf k otázce „Je podle vás počet policistů momentálně adekvátní?“	46
Obrázek 15 Graf k otázce „Má Policie ČR váš respekt?“	47
Obrázek 16 Graf k otázce „Která ze základních složek IZS je vám nejsympatičtější?“	48